

Teija Takkunen

Meillä on Häät

Opinnäytetyö
Kajaanin ammattikorkeakoulu
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala
Matkailun koulutusohjelma
Syksy 2014

Koulutusala Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	Koulutusohjelma Matkailun koulutusohjelma
Tekijä(t) Teija Takkunen	
Työn nimi Meillä on häät	
Vaihtoehtoiset ammattiopinnot	Toimeksiantaja Heli Halmetoja
Aika Syksy 2014	Sivumäärä ja liitteet 41+2
<p>Häät ovat merkittävä juhla avioliittoon astumisessa. Häät ovat muuttuneet paljon vuosisatojen saatossa niin ohjelmallisesti kuin pukeutumisessa, mutta hääperinne on säilynyt. Opinnäytetyön tarkoituksena oli suunnitella ystävilleni Helille ja Konstalle toimivat ja mieleenpainuvat häät pienellä budjetilla. Häät suunniteltiin toteutettavaksi vuoden 2015 loppukesään.</p> <p>Tämä opinnäytetyö on toiminnallinen. Häiden suunnittelu aloitettiin toimeksiantajien haastattelulla 2014 syksyllä. Koska häät toteutetaan pienellä budjetilla, tapahtuman onnistumisen kannalta tavoitteena on häiden aikataulutuksen suunnittelu ja muistilistan laadinta. Häiden tavoitteeseen kuuluivat myös sopivan ohjelman suunnittelu ja tunnelman luonti hääparin tapaan.</p> <p>Häiden suunnitelman arviointi tapahtui toimeksiantajien kirjallisen palautteen perusteella, joista on tehty yhteen-veto. Opinnäytetyön tuloksia ovat häiden muistilista, hääpäivän aikataulutus ja menukortti. Hääjuhla on muokat-tavissa myös muille hääpareille ja antaa hyvän pohjan niiden kehittämiseksi.</p>	
Kieli	Suomi
Asiasanat	häät, häiden suunnittelu, tapahtuman järjestäminen
Säilytyspaikka	☒ Verkkokirjasto Theseus ☐ Kajaanin ammattikorkeakoulun kirjasto

School Tourism	Degree Programme Degree Programme in Tourism
Author(s) Teija Takkunen	
Title We Have a Wedding	
Optional Professional Studies	Commissioned by Heli Halmetoja
Date Autumn 2014	Total Number of Pages and Appendices 41+2
<p>Weddings are a major celebration of stepping in to the marriage. Weddings have changed a lot over the centuries, such as the agenda and dresses, but the tradition has remained the same. The purpose of this Bachelor's thesis was to design my friends Heli Halmetoja and Konsta Kemppainen a working and memorable wedding on a small budget. The wedding was planned to be implemented in late summer 2015.</p> <p>This thesis is functional. Wedding planning began by an interview with the commissioner in autumn 2014. Since the wedding is carried out on a small budget, the success of the event depends on scheduling the wedding planning and preparation of the checklist. Wedding objectives also included the appropriate program design and creating the atmosphere to meet the couple's wishes.</p> <p>Wedding plan assessment took place based on the commissioner's written feedback which was summarized. Results of this thesis are the wedding checklist, wedding day scheduling and menu card. Wedding occasion is customizable for other wedding couples and provides a solid foundation for their development.</p>	
Language of Thesis Finnish	
Keywords	wedding, wedding planning, event organizing
Deposited at	☒ Electronic library Theseus ☐ Library of Kajaani University of Applied Sciences

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	2
2 TAPAHTUMAN JÄRJESTÄMINEN	3
2.1 Suunnitteluvaihe	3
2.1.1 Tapahtumabrief	4
2.1.2 Tapahtumakäsikirjoitus ja tapahtuman sujuvuus	4
2.2 Kohderyhmä	5
2.3 Tapahtumapaikka ja aika	6
2.4 Toteutusvaihe	7
2.4.1 Kenraaliharjoitukset	8
2.4.2 Läpivienti ja rytmitys	8
2.4.3 Yllätyksellisyys	9
2.5 Jälkimarkkinointivaihe	9
3 HÄIDEN KOMPONENTIT	11
3.1 Historiaa lyhyesti	11
3.2 Morsiuskimpun historia	12
3.3 Häihin liittyvät uskomukset	13
3.4 Kuka voi mennä naimisiin	15
3.5 Erilaisia vihkimisiä	15
3.5.1 Evankelis-luterilainen vihkiminen	16
3.5.2 Ortodoksinen vihkiminen	17
3.5.3 Siviilivihkiminen	19
3.6 Sukunimi	21
3.7 Avioehto	21
3.8 Pukeutuminen	22
3.8.1 Morsiamen pukeutuminen	22
3.8.2 Sulhasen pukeutuminen	23
3.9 Bestman ja Kaaso	24
4 HÄÄT KEHITTÄMISTEHTÄVÄNÄ	25
4.1 Toimeksiantajan esittely	26
4.2 Tapahtuman tavoite	27

4.3 Häiden suunnittelu	27
4.3.1 Häiden suunnittelun eteneminen	29
4.3.2 Häiden suunnittelun työkalut	34
4.4 Hääpäivän eteneminen	35
4.4.1 Häiden aatto	36
4.4.2 Hääpäivä	36
4.5 Häiden arviointi	38
 5 POHDINTA	 40
 LÄHTEET	 42
 LIITTEET	

1 JOHDANTO

Häät ovat tänä päivänä paljon esillä mediassa kuten lehdissä ja televisio-ohjelmissa. Mediassa jopa kilpaillaan siitä kellä on loistokkaimmat häät ja kenellä on uhkein morsiuspuku. Häiden järjestämiseen käytetään yhä enemmän rahaa ja aikaa. Tämän päivän häihin on mahdollista suunnitella mitä tahansa. Jotkut parit haluavat suunnitella omat lapsuuden unelmahäänsä ja osa häätavoista on rantautunut meille Amerikasta.

Häistä halutaan tehdä unohtumaton kokemus. Kun itsellä ei ole aikaa suunnitteluun käytettävissä, apuna on blogeja, häälehtiä ja hääsuunnittelijoita. Näistä voi saada erilaisia ideoita, vinkkejä ja inspiraatiota häiden suunnitteluun ja järjestämiseen.

Valitsin opinnäytetyökseni häiden suunnittelun, koska häiden se tuntui mieltäisältä ja kiinnostavalta aiheelta varsinkin, kun ystäväni pyysi minua mukaan häidensä suunnitteluun. Tapah-tuman järjestäminen kiinnostaa muutenkin minua, ja tästä opinnäytetyöstä tulee olemaan paljon apua jatkossa.

Opinnäytetyöni on toiminnallinen opinnäytetyö, jonka tarkoituksena on suunnittelun ja järjestää toimivat ja mieleenpainuvat häät. Suunnitteluun kuuluvat mm. budjetointi, menusuunnittelu, ohjelmasuunnittelu, aikataulutusta ja somistuksen suunnittelu.

Opinnäytetyöni tehtävänä on selvittää, kuinka suunnitellaan ja järjestetään tapahtuma pienellä budjetilla ja saada siitä toimiva kokonaisuus. Tavoitteena on saada järjestettyä ikimuistoiset häät toimeksiantajan tapaan. Tähän kuuluvat sopivan ohjelman suunnittelu ja tunnelman luonti. Arvioijina toimivat hääpari ja kaaso, jotka tarkastelevat hääsuunnitelmaani ja antavat siitä kirjallisen arvion.

2 TAPAHTUMAN JÄRJESTÄMINEN

Kyseinen luku on tärkeä häiden suunnittelun kannalta, koska se sisältää koko tapahtuman järjestämisen teoriapohjan. Teoriapohja sisältää tapahtuman järjestämisen polun suunnitteluvaiheesta toteutusvaiheeseen ja jälkimarkkinointiin. Nämä sisältävät kohderyhmän kartoituksen ja tapahtumapaikan ja ajan suunnittelun. (Vallo & Häyrinen 2012, 157.) Tässä työssä ei edetä toteutusvaiheeseen asti.

Tapahtumaprosessiin kuuluvat suunnitteluvaihe, toteutusvaihe ja jälkimarkkinointivaihe. Onnistuneen tapahtuman suunnittelu jälkimarkkinointiin asti vie vähintään kaksi kuukautta. Näin lyhyessä ajassa kaiken tulisi olla sujuvaa suunnittelusta tilojen varaukseen. Lyhyemmissä ajoissa voidaan joutua tinkimään tapahtuman laadusta. Lyhyellä ajalla suunnitellussa tapahtumassa ei välttämättä saada esimerkiksi haluttua tilaa ja sisustusta voidaan joutua karsimaan. (Vallo & Häyrinen 2012, 157.)

2.1 Suunnitteluvaihe

Suunnitteluvaihe on tapahtumaprosessin yksi tärkeimmistä vaiheista. Suunnittelu tulee aloittaa tarpeeksi ajoissa. Tapahtuman onnistumisen todennäköisyys kasvaa, mikäli häiden järjestämiseen osallistuvat auttavat ideoinnissa. Näin saadaan mukaan erilaisia ideoita ja näkökulmia ja tapahtuman avustajat sitoutuvat tavoitteisiin paremmin. (Vallo & Häyrinen 2012, 158–159.)

Suunnitteluvaihe vie prosessista suurimman osan ajasta. Suunnitteluvaiheen kesto riippuu tapahtuman laajuudesta ja voi viedä muutamasta kuukaudesta jopa vuoteen. Mitä vaativampi ja suurempi tapahtuma on, sitä enemmän tarvitaan tapahtumanjärjestäjiä. Suunnitteluvaihe alkaa harvemmin pidettävillä projektikokouksilla, mutta tahti kiihtyy viikon välein pidettäviin kokouksiin ja lopulta jatkuviin yhteydenpitoihin. (Vallo & Häyrinen 2012, 158–159.)

Jotta saataisiin uusia ja luovia ideoita, on hyvä ottaa myös kohderyhmä mukaan suunnitteluun. Kohderyhmän mukaan ottaminen lisää yhteisöllisyyttä. (Vallo & Häyrinen 2012, 158–159.)

2.1.1 Tapahtumabrief

Tapahtumabrief kokoaa yhteen ehdot, jotka ovat tärkeitä tapahtuman suunnittelussa. Se vastaa kysymyksiin miksi, mitä, kenelle, miten, millainen ja millaista. Sen voi antaa asiakirjana toimeksiantona tapahtumatoimistolle tai ottaa oman organisaation käyttöön. (Vallo & Häyrinen 2012, 159–160.)

Tapahtumabriefissä on tultava ilmi miksi tapahtuma järjestetään ja mikä on tapahtuman tavoite. Kenelle tapahtuma järjestetään eli mikä on tapahtuman kohderyhmä? Mitä järjestetään, mikä tapahtuma on kyseessä? Miten tapahtuma toteutetaan? Onko se itse tehty ja millainen on budjetti? Millaista ohjelmaa tapahtumassa halutaan järjestää ja mitä sillä halutaan viestittää? Ketkä toimivat isäntinä ja millaista tunnelmaa tapahtumassa tavoitellaan? (Vallo & Häyrinen 2012, 159–160.)

2.1.2 Tapahtumakäsikirjoitus ja tapahtuman sujuvuus

Tapahtumakäsikirjoitusta verrataan näytelmän käsikirjoittamiseen. Käsikirjoitus alkaa vieraiden saavuttua ja päättyy vieraiden poistumiseen. Se on työkalu, jossa käy ilmi mitä tapahtuu, missä tapahtuu ja milloin tapahtuu. Se luo kokonaiskäsityksen tapahtumasta ja sen kulusta. Tärkeää on, että jokaisella vastuuhenkilöllä on aikataulutettu ohjelma, josta käy ilmi milloin mikäkin osio on vuorossa ja miten. Tapahtumassa on tärkeää, että valitaan yksi vastuuhenkilö eli projektipäällikkö. On tärkeää, että yksi henkilö ottaa päävastuun. Hän toimii tapahtuman läpiviejänä alusta loppuun saakka ja päättää tarvittavista muutoksista. (Vallo & Häyrinen 2012, 159–162.)

Melkeinpä kaikissa tapahtumissa tulee muutoksia käsikirjoitukseen. Kaikki ei välttämättä mene niin kuin on suunniteltu. Muutokset kuuluvat tapahtumaprosessiin, ja niiden takia tapahtuma ei välttämättä ole epäonnistunut. Vieraille ei kannata informoida pieleen menneestä asiasta, josta heillä ei ole tietoa, esimerkiksi yllätysbändin poisjääminen. (Vallo & Häyrinen 2012, 159–162.)

Tapahtuman sujuvuus kuuluu osaksi laatua. Tapahtuman sujuvuuteen vaikuttavat suunnittelu ja aikataulutus. Sujuvuuteen vaikuttavat mm. noutopöydän toimivuus pitkien jonojen välttämiseksi ja ruokailuvälineiden riittävyys. (Vallo & Häyrinen 2012, 162–163.)

2.2 Kohderyhmä

Kohderyhmänä on rajattu kutsuvierasjoukko. Se koostuu 75–90 kutsuvieraasta. Vieraat on hyvä tuntea riittävän hyvin, jotta osataan järjestää oikean kokoinen juhla. Kohderyhmä koostuu monen ikäisestä juhlavieraasta. Mukana on lapsia, nuorisoa, aikuisia ja iäkkäämpiä ihmisiä. Jokaista ikäryhmää viihdyttää hyvin erityyppinen ohjelma. Häiden kohderyhmä on morsiusparin perhe ja ystävät.

Häiden järjestämisen alkuvaiheessa on hyvä huomioida, onko kutsuttava esimerkiksi absoluuttisesti, liikkeellä yksin vai avecin kanssa. Tämä auttaa esimerkiksi tarjoiltavien määrän suunnittelussa. Tärkeää on kuitenkin muistaa, että häät suunnitellaan vihkiparille. Vierasjoukko on kuitenkin analysoitava, sillä mikä sopii esimerkiksi nuoremmalle polvelle, ei sovi välttämättä iäkkäämmälle. Häiden ohjelma pyritään pitämään rauhallisempana, kun lapsiperheet ja iäkkäämmät vieraat ovat mukana. Illan juhlijoille on luvassa menevämpää toimintaa. (Vallo & Häyrinen 2012, 121–123.)

Juhlavieraille lähetetään henkilökohtaiset hääkutsut. Juhla halutaan pitää yksityisenä sukulaisille ja ystäville, joten lehti-ilmoituksia ei tehdä. Jotta saataisiin vieraiden lukumäärä tietoon, tulee kutsuun vastata tiettyyn päivämäärään mennessä, jotta ruoka ja juomamäärä saataisiin laskettua.

2.3 Tapahtumapaikka ja aika

Tapahtuman voi järjestää melkeinpä missä vain. Jokaisen tapahtumapaikan sisälle rakennetaan oma tapahtuma. Juhlapaikan syrjäisyys vaikuttaa voi vaikuttaa osallistujamäärään. (Vallo & Häyrinen 2012, 139–140.) Siksi häät järjestetään Vaalassa, jolloin sukulaiset ja ystävät pääsevät mukaan osallistumaan myös lähikunnista.

Tapahtumapaikkaa valitessa tulee ottaa huomioon, millaisesta tilaisuudesta on kysymys ja ketkä ovat osallistujat. Esimerkiksi arvokas tilaisuus tarvitsee arvoisensa puitteet, kun taas rennoissa tilaisuuksissa liian hienostuneet tilat voivat latistaa tunnelman. Ulkotilaisuuksiin on varauduttava sateen varalta. On myös mietittävä kuinka suojata vieraat huonolta säältä. Jaetaanko heille kertakäyttöiset sadetakit vai rakennetaanko ulkotilaisuuteen katos. Tapahtumapaikkaa valitessa on hyvä huomioida mahdolliset liikuntarajoitteiset vieraat. (Vallo & Häyrinen 2012, 139–140.)

Tila vaatii monesti somistusta, jotta siitä voisi saada kelvollisen juhlatilaisuuteen. Tapahtumapaikka kannattaa käydä tarkastamassa ja arvioida sen soveltuvuus tilaisuuteen. Tapahtumapaikkaa valitessa on syytä kiinnittää huomiota, onko paikka toiminut aikaisemmin tapahtumapaikkana. Paikotusmahdollisuudet on hyvä selvittää etukäteen, koska moni saapuu juhlapaikalle omalla autolla. Tilan kokoa on hyvä miettiä osallistujamäärää kohden. Saniteettitilojen riittävyys on myös tärkeää verraten vierailijamäärään. Tärkeää on selvittää myös somistusmahdollisuudet, äänentoisto ja tekniikan yhteensopivuus. Ulkopuolinen melu ja muut häiriötekijät on hyvä tarkistaa, koska ne voivat aiheuttaa tilaisuudessa levottomuutta. (Vallo & Häyrinen 2012, 140–143.)

Ennen tapahtuman alkua on huolehdittava saniteettitilojen siisteys ja että vessa- ja käsipyyhepaperia on riittävästi. Tupakkapaikalla on oltava tuhkakupit, jotteivät tupakantumpit sotke ympäristöä. Tapahtumapaikan yleisilme on oltava siisti ja sisääntulon ulkopuolelle voi asettaa esimerkiksi koivunoksista tehdyt tervetulokimput. (Vallo & Häyrinen 2012, 139–142.)

Tapahtuman ajankohta ja kesto on syytä huomioida, koska ne vaikuttavat huomattavasti osallistujamäärään. Kiireellisten organisaatioiden henkilökunnalle otollisimpia ajankohtia tapahtumille ovat aikaiset aamut ja myöhäiset illat. Aamutilaisuuksissa osanottaja määrä on paljon suurempi kuin iltapäivällä järjestettäviin tilaisuuksiin, koska päivän aikana osallistujille voi tulla aikataulujen muutoksia. (Vallo & Häyrinen 2012, 145.)

Viikonpäivistä maanantaiaamut ja perjantai iltapäivät ovat osallistujille haasteellisimpia osallistua. Osallistujilla voi olla viikonlopuksi suunnitelmia, kuten matka. Tällöin keskelle viikkoa sijoitettu tapahtuma on paljon turvallisempi. Kahden päivän tapahtumat olisi hyvä sijoittaa viikon alkuun tai viikon loppuun, jotta osallistujien työviikko voisi jatkua yhtäjaksoisesti. Tilaisuuden kohderyhmä tulee tuntea ajanjaksoa suunnitellessa. Loma-aikoihin sijoittuneet tapahtumat kannattaa järjestää avec-tilaisuuksina, jolloin tilaisuudesta tulee houkuttelevampi. (Vallo & Häyrinen 2012, 145–146.)

Tapahtuman ajankohtaa suunnitellessa kannattaa ottaa huomioon vuodenaikojen aiheuttamat rajoitukset. Kesäkeleillä vieraat pääsevät pitkiäkin matkoja helposti omalla autollaan, mutta talvella pitkä ajo liukkaalla tiellä voi olla esteenä saapumiselle. (Vallo & Häyrinen 2012, 145–146.)

Suurempaa tapahtumaa järjestettäessä kannattaa varmistaa, ettei samaan aikaan järjestetä kilpailevia tapahtumia, joissa on sama kohderyhmä. Kun tapahtuma-aikaa valitaan, on hyvä muistaa myös oman organisaation väki. Tapahtumaa ei kannata sijoittaa kiireellisimpään ajankohtaan eikä loma-aikaan. Tapahtuman kesto tulee miettiä etukäteen, jolloin tapahtuma saadaan vedettyä alusta loppuun. (Vallo & Häyrinen 2012, 145–147.)

2.4 Toteutusvaihe

Tapahtuman toteutusvaihe on hetki, joka tekee suunnitelmasta toden. Jokaisen tapahtumassa työskentelevän on ymmärrettävä oma roolinsa ja osuutensa kokonaisuudessa. Onnistuminen vaatii sujuvaa yhteistyötä. (Vallo & Häyrinen 2012, 163.)

Tapahtuman toteutuksessa voidaan erottaa kolme vaihetta, jotka ovat rakennusvaihe, itse tapahtuma ja purkuvaihe. Rakennusvaiheessa rekvisiitta laitetaan tapahtumaa varten kuntoon. Alkavaa tapahtumaa voidaan verrata liikkeelle lähtevään junaan, joka jatkaa matkaa vastoinikäymisistä huolimatta. Suunnittelu on voinut kestää muutamasta viikosta kuukausiin ja jopa vuosiin. Itse tapahtuma voi kestää vain päivän tai pari. (Vallo & Häyrinen 2012, 163–164.)

2.4.1 Kenraaliharjoitukset

Tapahtuman onnistumisen varmistamiseksi on syytä järjestää kenraaliharjoitukset. Kenraaliharjoituksilla tarkoitetaan esimerkiksi teatterin harjoitusta ennen ensi-iltaa. Kenraaliharjoituksissa käydään tapahtumaohjelma kokonaisuudessaan läpi. Kenraaliharjoituksia suositellaan pitämään, mikäli kyseessä on suuri tapahtuma, joka sisältää erilaisia esityksiä, kuten laulamista. Kaikki tulisi tarkastaa etukäteen, kuten tekniikan toimivuus äänentoisto jne. (Vallo & Häyrinen 2012, 164–165.)

Kenraaliharjoituksissa kaikkien esiintyjien on hyvä olla läsnä. Suositeltavaa on että puheenpitäjät harjoittelevat puheen pitämistä etukäteen. Kenraaliharjoitukset kannattaa pitää, kun tapahtuma on lähes kokonaan valmis. Kenraaliharjoitusten etuna on, että silloin ehditään muuttaa viime hetken suunnitelmia esimerkiksi esiintymisjärjestystä tai korjata viime hetken esiintymismateriaalit. (Vallo & Häyrinen 2012, 164–165.)

2.4.2 Läpivienti ja rytmitys

Tapahtumalla on hyvä olla aikataulutus, jossa tapahtuma kellotetaan. Tapahtuma etenee käsikirjoituksen mukaan. Projektipäällikkö ja muu henkilökunta varmistee tapahtuman sujuvuutta. Toteutuksen onnistumiseen vaikuttavat ohjelma, esiintyjät, tilat ja teema, mutta myös se, miten tapahtuma on ryhmitetty ja jaksotettu. Tapahtumassa jossa pidetään puheita, on hyvä muistaa tauotus. Taukoja kannattaa pitää säännöllisesti, jotta osallistujat pääsevät jaloit-

telemaan. Taukojen pituus riippuu osallistujamäärästä, tilan ilmanvaihdosta, saniteettitilojen lukumäärästä, tarjoilusta ja yleisestä sujuvuudesta. (Vallo & Häyrinen 2012, 166.)

Joissakin tapahtumissa aloitukseen menee enemmän aikaa, ja tällöin on pidettävä huolta, ettei vieraille tule pitkästynyt olo. Projektipäällikön tulee olla tällaisissa tapauksissa valmis muuttamaan käsikirjoitustaan ja esimerkiksi aientaa suunnitellun tapahtuman aikataulutusta. (Vallo & Häyrinen 2012, 166–167).

2.4.3 Yllätyksellisyys

Hyvin panostetussa tapahtumassa parasta on yllätyksellisyys. Se vaatii viitseliäisyyttä ja luovuutta, jota tarvitaan tapahtuman elämyksellisyiden varmistamiseksi. Yllätyksellisyydellä tapahtumaan saadaan piristystä ja ennen kaikkea elämyksellisyttä. Pienimuotoisimmillaan yllätyksellisyttä voivat olla pienetkin arkiset asiat, jotka vaativat vaivannäköä ja viitseliäisyyttä. (Vallo & Häyrinen 2012, 168–169.)

Yllätyksellisyttä voivat olla esiintyjä tai ohjelmanumero josta ei ole kerrottu etukäteen. Yllätyksellisyttä voivat olla myös tarjoilu, tilat, juontaja ja elämyksellisyys. Myös teema, tapahtuman idea ja palveluhenkisyys voivat olla yllätyksellisiä. Perinteisestä poikkeava ohjelma tai toteutus yllättää aina samoin kuin jokin yhdessä tekeminen tai vaikkapa giveaway-lahjat. (Vallo & Häyrinen 2012, 168–169.)

2.5 Jälkimarkkinointivaihe

Tapahtuman jälkeen alkaa jälkimarkkinointivaihe. Se voi olla materiaalin, kiitoskortin tai giveaway-lahjan lähettäminen osallistujille. Näin tapahtumajärjestäjät osoittavat arvostuksensa vierailijoita kohtaan. Jälkimarkkinointivaiheeseen kuuluvat kiitokset asianosaisille, materiaalin toimitus, palautteen kerääminen ja työstäminen, yhteydenottopyyntöjen hoitaminen ja yhteenvedon työstäminen. (Vallo & Häyrinen 2012, 180–181.)

Jälkimarkkinointiin kuuluu palautteen kerääminen niin osallistujilta kuin omalta organisaatiolta. Kerätystä palautteesta voidaan tehdä yhteenveto, joka analysoidaan ja josta opitaan siten enemmän. Seuraava tapahtuman suunnittelu voidaan aloittaa ottamalla oppia edellisestä tapahtumasta. Jälkimarkkinointiin kuuluvat kiitokset puhujille, esiintyjille ja henkilökunnan kiittäminen. (Vallo & Häyrinen 2012, 180–182.)

Palautteen kerääminen

On tärkeää saada tietää, kuinka vierailijat kokivat tapahtuman ja päästiinkö omaan tavoitteeseen. Tärkeää palautteiden analysoinnissa on pohtia, mitä olisi voinut tehdä toisin ja mikä oli osallistujien mielestä parasta. Palautetta tulee verrata lähtötilanteen tavoitteeseen. (Vallo & Häyrinen 2012, 184–187.)

Palaute voidaan kerätä kirjallisesti tai sähköisellä palautelomakkeella. Lomakkeet voidaan toimittaa sähköpostitse tai hoitaa puhelimitse jälkikäteen. Kirjallinen palaute on hyvä kerätä tapahtuman lopuksi ennen poislähtemistä. Hyvänä houkuttimena pidetään, että palautteiden kesken arvotaan pieniä yllätyspalkintoja. Jälkikäteen lähetettävät palautelomakkeet on hyvä toimittaa pari päivää tapahtuman jälkeen, jolloin tapahtuma on vielä hyvin muistissa. (Vallo & Häyrinen 2012, 184–187.)

Palautelomakkeet on suunniteltava tapahtumakohtaisesti. Kysymykset tulisi laatia niin, että saataisiin mahdollisimman kattava kuva tapahtuman onnistumisesta. Lisäksi on hyvä pyytää yleisarvosana asteikolla 4–10. Tällöin saadaan laskettua keskiarvo ja suuntaa antavan arvion tapahtuman onnistumisesta. (Vallo & Häyrinen 2012, 184–187.)

Oman organisaation palautteen kerääminen on tärkeää, koska on selvítettävä, miten henkilökunta on kokenut infot ja onko tietoa ja ohjeistusta tullut tarpeeksi. Tapahtumasta kannattaa kerätä myös suullista palautetta, koska kirjallinen palaute voi olla enemmän sovinnaisempaa tekstiä kuin suullinen palaute. Palaute tulee kerätä isänniltä, osallistujilta ja tapahtuman tekijöiltä. (Vallo & Häyrinen 2012, 184–187.)

3 HÄIDEN KOMPONENTIT

Tässä luvussa käsitellään mm. häiden historiaa ja häihin liittyviä uskomuksia. Myös sitä, kuka voi mennä naimisiin ja minkälaisia vihkitoitustapoja Suomessa yleisemmin suoritetaan. Luvussa käy myös ilmi, minkälaisia sukunimikäytäntöjä on, minkälainen on morsiusparin pukeutumisetiketti ja mitä avioehto tarkoittaa. Tarkoituksena on esitellä yleisesti, mitä avioliiton solmimiseen kuuluu.

Häät ovat merkittävä juhla sosiaalisessa kuin kulttuurillisessa mielessä. Tämä on kahden ihmisen siirtymäriitti uudelle elämän taipaleelle, jota juhlitaan ainutlaatuisella ja yksilöllisellä juhlalla (Ash 1996, 6). Avioliitto ei tarkoita pelkästään kahden ihmisen välistä elämäntaipaletta, vaan yhdistää myös samalla kaksi eri sukua (Malmberg 1990, 54–55).

Häätiketin noudattaminen luo turvallisen ja rennon ilmapiirin, mikä takaa suurienkin ihmisjoukkojen kokoontumisen yhteiseen juhlaan ongelmitta. (Ash 1996, 6). Häitään suunnittelevat parit haluavat saada juhlastaan omannäköisensä ja juhlan kokonaisilme kertoo hääparista ja heidän lähipiiristään paljon. Juhlapaikan teema, värit, musiikki ja koristelu ovat monesti harkittua ja hääjuhlasta tehdään ainutkertainen taideteos. Pyrkimyksenä on luoda elämys, jonka muisto säilyy tuleville sukupolville valokuvina, kertomuksina ja perheen historiana. (Ash 1996, 6.) Hääjuhla voi olla suuri sukujuhla tai pienimuotoinen perhejuhla. Se voi myös olla kodikas, mahtipontinen, tavallinen tai erikoinen (Ylönen 2005, 8).

3.1 Historiaa lyhyesti

Ennen avioliitto oli sukujen välinen sopimus, jossa morsian siirtyi kotoa sulhasen luo. Jo antiikin Rooman aikoihin vain ylimystöllä oli oikeus solmia laillinen avioliitto. Avioliiton laillisuus perustui sukujen väliseen myötäjäissopimukseen. Morsian oli tavallisesti nuori nainen tai vasta lapsi ja hänen aviomiehensä saattoi olla jopa kymmeniä vuosia häntä vanhempi. Tuohon aikaan taloudelliset seikat olivat hyvin tärkeässä roolissa, eikä tunteilla ollut vaikutusta asiaan. Avioliitossa morsian oli täysin aviomiehen omaisuutta ja kaikki mitä morsian omisti, kuului miehelle. (Ylönen 2005, 10.)

Myöhemmin kristillinen kirkko ryhtyi säätelemään avioliittoa. Vuonna 1612 Ruotsi-Suomessa luterilainen vihkiminen määrättiin pakolliseksi, ja valtakunnalliseksi laiksi se astui voimaan vuonna 1734. Suomessa 21 vuotta täyttäneet naiset saivat solmia avioliiton ilman naittajan suostumusta vasta vuonna 1864. Siviilivihkiminen on ollut Suomessa mahdollinen vuodesta 1917 saakka. (Ylönen 2005, 10.)

Nykyään hääpareja on monenlaisia nuorista iäkkäisiin ja uudelleen avioituviiin. Harva nuori mies pyytää perinteen mukaan morsiamen kättä hänen isältään. Tämä voi kuitenkin luoda otollisen suhteen isän ja vävyn välillä, mutta nykymies tuskin luopuisi aikeistaan, vaikka saisi morsiamen isältä kieltävän vastauksen. (Ylönen 2015, 11–12.)

Nykyään nainen on yhtä mahdollinen kosija kuin mieskin. Entisaikaan tämä ei sopinut ollenkaan, mutta tasa-arvon voimistuessa tämä tuli mahdolliseksi. Karkauspäivänä naisen kosinta on ollut ennen vanhaakin sallittua. Lainsäädännön myötä kosinta on tullut mahdolliseksi myös saman sukupuolta olevien pariskuntien keskuudessa. Kosinnan vanha merkitys on heikentynyt, koska avioliitosta ei vielä haluta puhua kosinnan yhteydessä. Ensin halutaan kokea yhteiselo kihlusaikana ja katsoa jälkeenpäin, jos on tarve mennä naimisiin. (Ylönen 2015, 11–12.)

Häät ovat yhä suuremmat verrattuna entisajan häihin. Häät ovat enemmänkin arkipäiväistyneet ja erilaisia hääohjelmia voidaan seurata televisiosta. Häitään järjestävä voi etsiä ideoita esimerkiksi internetistä, kirjoista, lehdistä ja televisio-ohjelmista. Nykyään häitä jopa arvostellaan ja morsiamet kilpailevat toisiaan vastaan upeimmista häistä. Häistä on tehty tämän päivän viihdettä.

3.2 Morsiuskimpun historia

Kreikassa ylellisiä hääjuhlia on juhlittu jo kauan. Morsian eristettiin morsiushuoneeseen häitä edeltäväksi yöksi, joka oli koristettu tuoksuvilla kukilla, myös morsian oli puettu kukilla. Kukien tuoksu oli tärkeää, koska parfyymejä ei ollut. Morsiamet käyttivät pääseppeleitä, jotka oli punottu hyasintin ja appelsiinin kukista. Appelsiinipuu oli hedelmällisyyden symboli, ja sepeleissä käytettiin hedelmällisyyttä symboloivia tähtiä. (Salakari 1994, 100–101.)

Perinteiset roomalaiset häät olivat kukkaisjuhlaa. Juhlapaikka oli koristeltu kukkasilla ja kappeliin johtavalle polulle oli siroteltu kukkien terälehtiä. Kukkien määrä kertoi juhlan tärkeydestä. Rikkaista suvuista tulleet morsiamet halusivat käyttää monivärisiä ruusun terälehtiä, joista juontaa juuret moniväristen paperinpalojen ja makeisten heittäminen hääparin päälle. 1800-luvun ranskalaissulhaset lähettivät tuoksuvan kukkavihon morsiamelleen joka päivä hääpäivään asti. (Salakari 1994, 100–104.)

1700-luvulla morsiuskimppu yleistyi. Aluksi se oli pieni pukuun kiinnitettävä kukkakimppu, joka vuosisadan lopulla kiinnitettiin vyölle, ja 1800-luvulla morsiuspuku koristeltiin myrttiseppeleillä ja vasta viimeisellä vuosikymmenellä kimppu siirtyi morsiamen käteen. Kimput olivat tuolloin pieniä ja kimpussa oli silkkinauha, johon oli kirjoitettu morsiusparin nimet ja hääpäivä. Suomessa morsiuskimppu oli yleinen 1930-luvulla. Morsiamet taittoivat kimppunsa tuolloin pihan kukkasista. Kun morsiuskimppu oli vakiintunut, se oli malliltaan pyöreä, mutta piakkoin tulivat myös riippuvat kimput. (Salakari 1994, 100–106.)

Morsiuskimppu on aina ollut lahja sulhaselta morsiamelle, ja se kertoo morsiamelle rakkaudesta. Tapana on ollut jo pitkään, että sulhanen tilaa ja maksaa kimpun. Morsian näkee kimpun ensimmäistä kertaa hääpäivän aamuna hänelle toimitettuna. Ranskasta on peräisin tapa, joka on edelleen suosittua Yhdysvalloissa. Uskomusten mukaan sulhanen ei saa nähdä morsianta ennen kirkkoon menoa. (Salakari 1994, 100–106.)

Morsiuskimpun voi kuivattaa muistoksi. Kimpun voi kuivattaa itse ripustamalla ne ylösalaisin kuivaan, hyvin tuuletettuun ja pimeään paikkaan. Parhaimpaan tulokseen tulee kuitenkin, kun kimpun toimittaa takaisin floristille, joka purkaa kimpun ja kuivattaa kukat, jonka jälkeen sitoo ne uudelleen. (Salakari 1994, 100–106.)

3.3 Häihin liittyvät uskomukset

Aikoinaan häät olivat meluisa juhla. Tarkoituksena oli karkottaa pahat henget. Tapana oli tehdä myös häätaikoja. Kun morsian polvistui hääalttarille, hän yritti laittaa sulhasensa takin helman polviensa alle, jotta saisi tulevassa talossa vallan. Valtaosa suomalaisista häätavoista viittasikin valtasuhteen ennalta määräämiseen. Morsian saattoikin yrittää maistaa palanen

sulhasen leivästä tai nyppiä muutaman hiuksen tämän päästä ja polkea ne sitten. Näin taloon tuli niin sanottu akkavalta. Nykyään kihlajaispari pyrkii avioliitossa vallan tasajakoon, mikä ilmenee kakun leikkaamisella yhdessä. (Malmberg 2001, 74–75.)

Yksi vanhimmista häätavoista on riisinheitto. Riisinheitto tapahtuu parin poistuessa kirkosta ja juhlayleisön heitellessä riisiä heidän ylleen. Tapa pohjautuu hyvin vanhoihin uskomuksiin, joiden mukaan sade siunaa parin ja riisien runsaus tuottaa onnea lasten hankinnassa. (Malmberg 2001, 74–75.) Nykyään riisin heitto on tapa. Riisi voidaan etukäteen pakata pieniin pusseihin joita kaasot ja morsiusneidot jakavat. Joidenkin kirkkojen ulkopuolella riisin heitto ei ole sallittua, koska linnut voivat sotkea kirkon edustan. Riisin sijaan voidaan heittää myös koivunlehtiä, nappuja, ruusun terälehtiä tai puhalttaa saippuakuplia. (Ylönen 2005, 96.)

Morsiusparin autonperään sidotaan monesti vanhoja kenkiä, joka symboloi onnen potkua ja kengät on rinnastettu sadun saappaisiin, jotka johdattavat onnen maahan. Auton perään kiinnitettyjen peltipurkkien kolina karkottavat pahat henget pois hääparin luota. (Malmberg 2001, 74–75.)

Morsiuskimpunheitto on perinteinen vanha tapa ennustaa, kuka naimattomista naisvieraista avioituu seuraavaksi. Morsian heittää kimpun olkansa ylitse naimattomien naisten joukkoon. Se, joka saa kimpun, on seuraava morsian. Vaihtoehtoisena kimpunheitolle voi olla esimerkiksi piirileikki, jossa naimattomat naiset asettuvat piiriksi morsiamen ympärille ja alkavat laulaa. Morsiamen silmät on sidottu ja hän kävelee, jonkun luo antaakseen kimpun. (Ylönen 2005, 102.)

Vastaavalla tavalla morsiamen sukkanauhalla etsitään seuraavaa ukkomiestä naimattomien miesvieraiden joukosta. Tehtävänä on riisua morsiamelta sukkanauha käyttämättä käsiä. Sulhanen heittää sukkanauhan olkansa yli takana ryhmittäytyneeseen poikamiesporukkaan. Sukkanauhan saaja on seuraava sulhanen. (Ylönen 2005, 102.)

3.4 Kuka voi mennä naimisiin

Avioliitto voidaan solmia kirkollisella vihkimisellä tai siviilivihkimisellä. Kummassakin tapauksessa on ennen vihkimistä toimitettava avioliiton esteiden tutkinta, jossa varmistutaan siitä, että aiottu avioliitto on lain mukaan sallittu. Suomen avioliittolainsäädäntö on astunut voimaan 1988, jonka mukaan avioon voi mennä jokainen 18 vuotta täyttänyt, jota ei ole julistettu holhottavaksi ja joka ei ole ennestään avioliitossa. Kuitenkin alle 18-vuotias voi solmia avioliiton oikeusministeriön luvalla. Myös holhottavaksi julistettu täysi-ikäinen on oikeutettu avioliittoon holhoojansa suostumuksella. Avioliitto ei ole sallittu läheisten sukulaisten kesken. Vanhempi ei voi mennä naimisiin lapsensa kanssa, eivätkä myöskään sisarukset tai sisarpuolet. Vihittävien tulee olla samanaikaisesti paikalla, kun vihkiminen tapahtuu ja vihkimisessä tulee olla kaksi todistajaa. (Salakari 1994, 22–24.)

Ennen vihkimistä on pyydettävä avioliiton esteiden tutkintaa väestörekisterin pitäjältä maksimissaan neljää kuukautta tai minimissään viikkoa ennen vihkimistä. Jos avioliittoon aikova kuuluu muuhun uskontokuntaan tai ei mihinkään uskontokuntaan, väestörekisterinpitäjä on oman paikkakunnan rekisteritoimisto. Kirkollista vihkimistä ei voida suorittaa, jos kihlakumppanit tai toinen heistä ei kuulu mihinkään uskontokuntaan, eikä silloin jos toinen tai molemmat kuuluvat sellaiseen uskontokuntaan, jossa vihkiminen on kielletty. Näissä tapauksissa voidaan kuitenkin suorittaa siviilivihkiminen. Tämän jälkeen on mahdollista saada kirkollinen siunaaminen, mikä on samantapainen toimitus kuin avioliittoon vihkiminen. Siviilivihkiminen voidaan toimittaa, kun avioliitos esteet on tutkittu ja avioliittoon aikoville on annettu tästä todistus. (Salakari 1994, 22–24.)

3.5 Erilaisia vihkimisiä

Vihkimistapoja Suomessa on Evankelis-luterilainen vihkiminen, Ortodoksivihkiminen ja siviilivihkiminen. Kirkollisen vihkimisen saa lain mukaan suorittaa evankelis-luterilainen kirkon pappi, ortodoksisen kirkkokunnan pappi tai muussa uskonnollisessa yhdyskunnassa se henkilö, jolla on yhdyskunnan sääntöjen ja määräysten mukaan oikeus toimittaa vihkiminen. Siviilivihkimisen on lain mukaan velvollinen suorittamaan kihlakunnantuomari, käräjätuoma-

ri, maistraatin puheenjohtaja tai sen jäsen, mutta myös henkikirjoittaja. (Lassila 1997, 214–215.)

Suomessa kirkollinen vihkiminen tuli tavaksi vuonna 1686, jolloin kirkkolaki määräsi sen tarpeelliseksi. Vuodesta 1734 siitä tehtiin pakollinen seremonia avioliiton vahvistamiseksi. Laki-
en myötä meille virtasi monia vihkimiseen liittyviä eurooppalaisia juhlamenoja. Vihkiminen
voidaan suorittaa kirkossa tai kappelissa, jonka jälkeen kaikki läsnäolijat kutsutaan hääaterial-
le tai kahvitilaisuuteen., jotka sitten voidaan järjestää kotona, ravintolassa tai seuratalolla.
(Lassila 1997, 214–215.)

Aterialle voivat osallistua myös vain avioparin lähipiiri. Avioliitto voidaan solmia myös papin
kansliassa kahden vähintään 15-vuotiaan todistajan ollessa läsnä, jonka jälkeen voidaan kut-
sua suuri juhlaväki kahvitilaisuuteen. Vihkiminen voidaan toimittaa myös ilman minkäänlaisia
juhlallisuuksia. Vihkikieliä ovat suomi ja ruotsi, mutta esimerkiksi Helsingin kihlakunnan re-
kisteritoimistossa voi tulla vihityksi englanniksi, ranskaksi, espanjaksi, italiaksi ja saksaksi.
Vihkiminen voidaan suorittaa kahdella kielellä tai viittomakielellä. (Lassila 1997, 214–215.)
Seuraavaksi käsitellään erilaisia Suomessa yleisiä vihkimistapoja.

3.5.1 Evankelis-luterilainen vihkiminen

Evangelisluterilaisessa vihkimisessä edellytetään, että ainakin toinen vihittäväistä on Suomen
evankelis-luterilaisen kirkon jäsen. Toisen on kuuluttava Suomessa tai ulkomailla toimivaan
kristilliseen kirkkoon tai uskontokuntaan. Kirkon jäsenen tulee olla lisäksi rippikoulun käy-
nyt. Vihkimistä edeltää kuulutuksen lukeminen morsiamen seurakunnassa jumalanpalveluk-
sen yhteydessä, mutta vain morsiusparin suostumuksella (Ylönen 2005, 24). Morsiamen su-
kulaiset ja ystävät asettuvat vasemmalle, sulhasen sukulaiset ja ystävät asettuvat vuorostaan
oikealle puolelle, mutta tämä muodollisuus ei ole pakollinen (Ylönen 2005, 68).

Morsiuspari käy vihkikaavan lävitse yleensä yhdessä papin kanssa keskustelussa, jossa käydään läpi vihkitoimitusta. Samalla voidaan valita vihkimisen yhteydessä luettuja Raamatun tekstejä. Vihkitoimitus alkaa yleensä alkusoitolla eli usein häämarssilla. Alkusoiton aikana morsian saapuu kirkkoon isänsä tai sulhasen saattamana. Kun vihkipari on saapunut alttarille, seuraa siunaus, johdanto ja vihkipuhe. Vihkimisen yhteydessä voidaan tarjota ehtoollinen ja tapahtumaa kutsutaan silloin morsiusmessuksi. (Ylönen 2005, 68.)

Rukous tulee monesti ennen raamatunlukua, mutta siihen voidaan liittää myös virsi, laulu tai muuta musiikkia. Papin laatiman puheen jälkeen pappi esittää tärkeät kysymykset ensin sulhaselle ja sitten morsiamelle. (Ylönen 2005, 69.)

Sormuksella on erittäin suuri symbolinen merkitys kirkollisessa vihkimisessä. Pappi lausuu sormusrukouksen ja antaa sormuksen takaisin sulhaselle. Mikäli vihittävät haluavat, he voivat tässä kohdassa lausua sormusrukouksen, jonka jälkeen sulhanen pujottaa sormuksen morsiamen vasemman käden nimettömään. Hääsuudelman perinteinen paikka on sormuksen luovutuksen jälkeen. (Ylönen 2005, 69–70.)

Pappi julistaa morsiamen ja sulhasen aviopariksi, jonka jälkeen on joko virsi tai musiikkiesitys, raamatunlukua ja rukous. Vihkitilaisuus päättyy Isä meidän rukoukseen, Herran siunaukseen ja lyhyeen toivotukseen, jonka aikana pappi kättelee avioparin ja ojentaa heille vihkiraamatun. Lopuksi lauletaan mahdollinen virsi tai pappi voi lausua lähetyssanat. Vihkipari ja häävieraat poistuvat kirkosta päätössoiton aikana. (Ylönen 2005, 69–70).

3.5.2 Ortodoksinen vihkiminen

Suomessa on 25 ortodoksisista seurakuntaa ja noin 50 kirkkoa ja rukoushuonetta. Avioliitto on ortodoksisessa kirkossa yksi seitsemästä sakramentista, jolle annetaan suurta arvoa. Suomen ortodoksisessa kirkossa avioliiton sakramentti voidaan suorittaa, vaikka toinen vihittävistä kuuluisi muuhun kristilliseen seurakuntaan. Vihkiparin on mahdollista pyytää vihkimisessä molemmissa kirkkoissa erikseen. (Salakari 1994, 142.)

Vihkiminen ei kuitenkaan ole mahdollista, jos toinen ei kuulu kirkkoon tai hänellä on toinen uskonto. Heillä on mahdollisuus kuitenkin saada avioliittoon siunaaminen. Vihkimistä ei suoriteta paastoaikana. Tällaisia paastoaikoja ovat pääsiäistä edeltävä paasto ja joulupaaston loppupuolelta loppiaiseen asti. Paastoaikana vihkimiseen on kysyttävä lupa hiippakunnan piispalta. Sakramentti on purkamaton, mutta kirkko vihki myös uudelleen naimisiin pyrkiviä. Avioerotilanteissa seurakunnan virasto esittää asian hiippakunnan piispalle, jolla on oikeus myöntää kirkollinen avioero. (Malmberg 1990, 72–73.)

Tunnusomainen piirre kihlaukselle ja avioliittoon vihkimiselle on, että kaikki tehdään ja lausutaan kolmeen kertaan. (Salakari 1994, 142–143). Sakramenttiin kuuluu myös kirkollinen kihlaus, jonka sinettinä ovat kihlasormukset. Kihlasormus on ortodoksisessa kihlauksessa Jumalan ihmistä kohtaan osoittama rakkauden, armon ja uskollisuuden merkki ja kuvaa ikuista lupautusta ja liittoa. (Salakari 1994, 144.)

Avioliiton sakramentti alkaa kysymyksillä:

”Onko sinulla (nimi) hyvä ja vakava tahto ja vakava mieli ottavat puolisoaksesi tämä (nimi), jonka näet vierelläsi seisovan?” Siihen vastataan: ”On, arvon isä.”

Rukouksien päätteeksi pappi liittää vihittävien kädet yhteen ja asettaa heidän päähänsä vihki-kruunun tai vihkiseppeleet (Malmberg 1990, 73). Raamattu on antanut kruunun käytölle merkityksen, joka tarkoittaa voiton merkkiä, palkintoa vanhurskaudesta sekä uskollisuudesta. Kruunu on myös kuninkuuden symboli, jossa mies ja nainen ovat oman perheensä kuningas ja kuningatar. (Salakari 1994, 145–146.)

Vihkipari nauttii yhteisen viinimaljan kolme kertaa Pyhän Kolminaisuuden nimeen, jonka jälkeen pari kiertää vihkiähtäjänsä kolme kertaa. Kirkko antaa tällöin heidän yhteiselle taipaleelle päämäärän, jota kohti kulkea. Sen jälkeen pari nousee korokkeelle ja suutelee ikoneja. Pappi pitää onnittelupuheen ja kehottaa paria suutelemaan toisiaan ja antaa tuoreelle avioparille raamatun ja yleensä ikonin. (Malmberg 1990, 72–73.) Hääjuhla seuraa samaa etikettiä kuin missä tahansa häissä, mutta pappi siunaa hääaterian (Salakari 1994, 147).

3.5.3 Siviilivihkiminen

Siviilivihkimisen voi valita vaikka kuuluisikin kirkkoon. Kuitenkaan kirkkoon kuulumattomat eivät voi valita kirkossa siunaamista. Siviilivihkiminen voidaan toimittaa, kun avioliitonesteet on tutkittu ja avioliittoon aikoville on annettu tästä todistus. Vihkimisen voi suorittaa henkikirjoittaja, lomaani tai käräjäoikeuden tuomari. Siviilivihkimisessä on oltava vähintään kaksi 15 vuotta täyttänyttä todistajaa. Todistajiksi voidaan pyytää myös maistraatin henkilökuntaa. (Ylönen 2005, 77.)

Siviilivihkiminen toimitetaan käräjäoikeuden tiloissa tai vihkipaikasta voi neuvotella asianomaisen viranomaisen kanssa. Siviilivihkimistä varten on syytä varata aika muutamaa viikkoa aikaisemmin, jos haluaa jonkin tietyn päivän. Siviilivihkitoimitus on maksuton, jos se tapahtuu viraston aukioloaikoina maanantaista perjantaihin. (Ylönen 2005, 77.)

Vihkikieliä ovat suomi ja ruotsi. Helsingin kihlakunnan rekisteri toimistossa voi tulla vihityksi englanniksi, ranskaksi, espanjaksi, italiaksi ja saksaksi. Vihkiminen voidaan suorittaa myös kahdella kielellä tai viittomakielellä. (Salakari 1994, 147–147.)

Siviilivihkiminen antaa vihkiseremonian suhteen joustovaraa ja enemmän tilaa myös persoonallisille ratkaisuille kuin kirkollinen toimitus, joka on aina jumalanpalvelus. Siviilivihkimisessä avioliiton vahvistaa siviiliviranomainen, ja vihkiseremonia voidaan toteuttaa niin eleettömästi tai juhlavasti kuin halutaan. Vihkiseremoniaan liittyvät tavat sormuksesta riisinheittoon eivät ole alkuperältään kristillisiä, jolloin ne ovat uskonnotottoman morsiusparin käytettävissä. Vihkimispaikkavaihtoehtoja on rajattomasti, joista maistraatti on yksi. Vihkitilaisuuteen voi vieraitakin osallistua sen verran, miten tilaa on. Hääjuhla on vanhastaan täysin maallista perinnettä, joten sen järjestämiseen vihkiseremonian uskonnollisuus tai uskonnottomuus ei vaikuta lainkaan. (Ylönen 2005, 77.)

Siviiliviranomaisten edessä solmittu avioliitto voi saada kirkollisen siunauksen. Siunauksessa on mahdollista noudattaa suurelta osin samaa kaavaa kuin vihkimisessäkin. Nykyään joka kymmenes siviilivihitty haluaa liitolleen myös kirkollisen siunauksen. (Ylönen 2005, 77.)

Siviilivihkikaava

Vihkitoimitus on lyhyt, johon kuuluu papereiden täyttämistä ja itse toimitus kestää noin pari minuuttia. Vihkitoimitukseen voi tehdä lisäyksiä, kuten musiikkia. Laki ei velvoita sormuksen antamista. Vaikka sormuksen antaminen on yleinen käytäntö, niiden pois jättämisestä kannattaa kertoa vihkiäjälle etukäteen.

Siviilivihkiminen toimitetaan siten, että vihkiä todistajien läsnä ollessa lausuu vihittäville

"Avioliiton tarkoituksena on perheen perustaminen siihen kuuluvien yhteiseksi parhaaksi sekä yhteiskunnan säilymiseksi. Avioliitto on tarkoitettu pysyväksi, jotta perheen jäsenet voisivat yhdessä luoda onnellisen kodin".

Sitten esitetään kysymykset:

"Näiden todistajien läsnä ollessa kysyn Teiltä (Miehen Nimi): tahdotteko ottaa tämän (Naisen Nimi) aviovaimoksenne rakastaaksenne häntä myötä- ja vastoinikäymisissä?

(Vastaus: Tahdon)

Näiden todistajien läsnä ollessa kysyn Teiltä (Naisen Nimi): tahdotteko ottaa tämän (Miehen Nimi) aviomieheksenne rakastaaksenne häntä myötä- ja vastoinikäymisissä? (Vastaus: Tahdon)

Vastattuanne näin myöntävästi teille esitettyyn kysymykseen totean teidät aviopuolisoiksi."

Sormuksia voidaan vaihtaa, mutta se ei ole pakollista: Jos sormuksia vaihdetaan, lausutaan seuraavasti:

"Ottakaa (Naisen Nimi) liittonne merkiksi sormus mieheltänne. Ottakaa (Miehen Nimi) liittonne merkiksi sormus vaimoltanne".

Lopuksi vuorossa on ilmoitus:

Teidät on nyt vihitty avioliittoon. Puolisoina olette keskenänne yhdenvertaiset. Osoittakaa avioliitossanne toinen toisillenne rakkautta ja keskinäistä luottamusta sekä toimikaa yhdessä perheen hyväksi (Salakari 1994 148–149).

3.6 Sukunimi

Ennen vihkimisen suorittamista parin tulee ilmoittaa vihkipäällikölle sukunimeen liittyvät päätökset (Ylönen 2005, 33). Jos puolisoit eivät ole ilmoittaneet vihkipäällikölle ennen vihkimistä yhteistä sukunimeä, kumpikin säilyttää sen sukunimen, joka hänellä on avioliittoon mennessä (Lassila 1997, 213).

Molemmat voivat säilyttää oman sukunimensä tai ottaa yhteisen sukunimen joko morsiamelta tai sulhaselta. Entisestä avioliitosta tuleva sukunimeä ei voi käyttää yhteiseksi sukunimeksi. Se kumman vihittävistä sukunimi muuttuu, voi käyttää aiempaa nimeään. Entisestä avioliitosta tulevaa nimeä voi myös käyttää yhteisen nimen edellä. Parilla on mahdollista ottaa yhteiseksi sukunimeksi suvussa aiemmin esiintyneen sukunimen tai he voivat keksiä uuden sukunimen. Ainoastaan suojattuja sukunimiä ei voi käyttää. (Ylönen 2005, 33.)

Nimenmuutos rekisteröidään väestötietojärjestelmään, kun pari on vihitty. Jos vanhemmat päättävät ottaa yhteisen sukunimen, tulee avioliitossa syntyneille lapsille sama sukunimi. Jos vanhemmillä on eri sukunimet, he valitsevat sukunimestä toisen, joka lapselle annetaan. (Ylönen 2005, 33.)

3.7 Avioehto

Avioliitto on myös taloudellinen sopimus, jossa kumpikin saa avio-oikeuden toisen omaisuuteen. Avioliiton päättyessä eroon tai kuolemaan, yhteinen ja yksin omistama omaisuus laskeaan yhteen ja jaetaan puoliksi. Toisen puolisoista omistaessa enemmän kuin puolet, hän joutuu antamaan toiselle rahaa tai muuta omaisuutta esimerkiksi kiinteistöjä, niin paljon, että molemmat ovat tasoissa. (Ylönen 2005, 38.)

Avio-oikeutta voidaan muuttaa avioehtosopimuksella. Tällöin eron sattuessa omaisuutta ei jaeta tasan. Sopimuksella on mahdollista määrätä, ettei toisella tai kummallakaan ole oikeutta toistensa omaisuuteen. Sopimuksella varmistetaan, että tunnearvoltaan tärkeä omaisuus esimerkiksi suvun rantatontti, ei joutuisi suvusta pois eron sattuessa. Avioehdon voi tehdä en-

nen avioliittoa, mutta se virallistetaan, kun avioliitto on rekisteröity. Avioehdon voi myös tehdä avioliiton aikana. (Ylönen 2005, 38.)

Oikeusaputoimisto auttaa avioehdon laatimisessa, ja se tehdään kirjallisesti. Kahden esteetömän henkilön on todistettava avioehto oikeaksi. Sopimusta voi myöhemmin muuttaa tai purkaa. (Ylönen 2005, 38.)

3.8 Pukeutuminen

Vihkitilaisuuteen voi pukeutua periaatteessa miten haluaa. Vihkiparit haluavat kuitenkin pukeutua juhlavasti. Kirkkohäissä perinteinen pukeutumistyyli on morsiuspuku, frakki tai muu tumma puku. Morsiankin voi pukeutua leninkiin, jakkuun tai housupukuun. Kansallispuku käy myös hyvin morsiuspuvuksi. Jos haluaa pukeutua kansallispukuun, on suositeltavaa, että molemmilla on oma kansallispuku. (Ylönen 2005, 50.)

Hääparin pukuja on monenlaisia ja monenhintaisia. Hääparin asuihin voi saada kulumaan jopa tuhansia euroja, mutta myös edullisesti on löydettävissä sopivia asuja. Pukuja edullisimmin löytää kirpputoreilta, sanomalehdistä ja netistä. Pukuvuokraamoissa on laajat ja kattavat valikoimat, mutta pukuvuokraus kuitenkin kannattaa tehdä hyvissä ajoin. (Ylönen 2005, 50.)

3.8.1 Morsiamen pukeutuminen

Kirkkohäissä morsiamen perinteinen hääasu on pitkä vaalea morsiuspuku ja huntu. Perinteiset morsiuspuvun värit vaihtelevat valkoisista puvuista kerman värisiin ja pastillinsävyisiin. (Malmberg 1990, 64.) Hääpuvun voi ostaa, vuokrata tai teettää. Vaikka morsian tekisi itse oman puvun tai ompeluttaisi sen, on hyvä kierrellä sovittamassa valmiita pukuja ja kokeilla erilaisia malleja, jotta itselle sopivan tyylinen puku löytyisi. Pukua suunniteltaessa tulee ottaa huomioon, mihin vuodenaikaan häät ajoittuvat. Talvihäihin pukua voi sopivasti täydentää jakulla tai viitalla. Pienimuotoisissa kirkkohäissä morsiamella voi olla poviin yltävä puku tai

jakkupuku. Kengät kannattaa ostaa hyvissä ajoin ja kävellä niillä kotona. Juhlapaikalle kannattaa varata vaihtokengät, jos uudet kengät käyvät ahtaiksi. (Ylönen 2005, 52–55.)

Hunnun sijasta morsiamella voi olla kukkaseppele tai morsiushattu. Morsiushunnun merkitys oli suojella morsianta pahoilta hengiltä. Myöhemmin hunttu oli puhtauden ja viattomuuden symboli. Nykyään huntua käytetään osana pukua ilman suurempaa merkitystä. Mukaan ovat tulleet myös tiara, diadeemi tai yksittäiset kukat, jotka asetellaan morsiamen hiuksiin. Hiuksiin aseteltavat kukat valitaan morsiuskimppuun sopiviksi. (Ylönen 2005, 55.) Vanhoina aikoina morsian sai kulkea viimeistä kertaa hiukset vapaana. Hiuksia pidettiin eroottisesti houkuttelevina, kun ne olivat auki, eikä niitä ollut sopivaa näyttää auki häiden jälkeen. (Salakari 1994, 91.)

Jos halutaan käyttää hansikkaita, niistä ratkotaan vasemman nimettömän sauma, jotta sormuksen pujottaminen sormeen olisi vaivatonta. Hansikkaita ei tarvitse riisua kirkossa ja ne saavat olla kädessä myös kättelytilaisuudessa ja aterioinnilla. Vanhan sanonnan mukaan ”Jotain vanhaa, jotain uutta, jotain lainattua, jotain sinistä” on morsiamen pukeutumisohje. Nykymorsiametkin pyrkivät noudattamaan tätä jokainen omalla tavallaan. (Malmberg 1990, 64.)

3.8.2 Sulhasen pukeutuminen

Sulhasen perinteisiä asuja ovat frakki, saketti, smokki tai tumma puku. Frakkiin kuuluu mustat housut, pitkähelmainen takki ja valkoinen liivi. Frakin alla kuuluu olla valkoinen paita ja kaulassa solmukkeet. Kengät ovat usein mustat kiiltonahkakengät. Pukukenkiin ei suositella reikiä, hapsuja eikä muitakaan koristeita. Sukat voivat olla valkoiset ainoastaan silloin, kun puku ja kengät ovat valkoiset. (Ylönen 2005, 57–58.)

Sakettiin kuuluu musta hännystakki ja harmaaraidalliset housut. Saketin kanssa käytetään valkoista paitaa, helmenharmaata solmiota ja harmaita tai mustia liivejä. Sulhasen pukeutuessa sakettiin olisi toivottavaa, että bestmanilla ja morsiamen saattajalla olisi saketti. (Ylönen 2005, 57–58.)

Sulhasella smokki voi olla musta tai valkoinen ja sen kanssa käytetään silkistä vyöliiviä ja silkkirusettia. Kengät ovat mustaa kiiltonahkaa. Kun sulhanen on pukeutunut smokkiin, voi morsian pukeutua melko vapaamuotoisesti. Tavallista tummaa juhlapukua suositaan, koska sille on monesti käyttöä myöhemminkin. (Ylönen 2005, 57–58.)

Rintakukaksi sulhaselle sopii kukka, joka esiintyy morsiamen hääkimpussa. Yleisiä ovat myös kukkavieheet, joihin on sidottu pari kukkaa. Vieheen laittavat rintaansa myös isät, bestman, mahdolliset airueet, kaasot, äidit ja morsiusneidot. (Ylönen 2005, 57–58.)

3.9 Bestman ja Kaaso

Bestman ja kaaso ovat morsiusparin tukijoita ja avustajia. He ovat morsiusparin läheisimpiä ystäviä tai sisaria. Nykyään molemmissa tehtävissä voi toimia mies tai nainen. Yleensä sulhanen valitsee itselleen bestmanin ja morsian kaason. Suurissa häissä heitä voi olla useampi. Bestman ja kaaso eivät kuitenkaan ole häissä pakollisia. (Ylönen 2005, 51.)

Keskiajalla oli tärkeää, että kaason täytyi olla naimisissa, koska ajateltiin, että kateellinen kaaso pilaa morsiusparin onnen. Kaaso toimi morsiamen pukijana. Bestmanin historia alkaa 200-luvulta jolloin gootit ryöstivät morsiamia kylistä. Sulhanen pyysi aikeisiinsa apua kylän ”parhaalta mieheltä”. Bestman oli hääjuhlissa vartioimassa morsianta, ettei häntä ryöstettäisi takaisin. (Ylönen 2005, 51.)

Bestmanilla ja kaasolla arvostetaan organisointikykyä, sosiaalisuutta ja esiintymistaitoa. Morsiusparin on hyvä myös kertoa heille, mitä näiltä luottohenkilöiltä odotetaan. Kaaso ja bestman toimivat monesti hääohjelmien vetäjinä, mutta tämänkin voi korjata erillisellä seremoniamestarilla. (Ylönen 2005, 51.)

Bestman ja kaaso auttavat häiden valmisteluissa ja ovat henkisenä tukena hääpäivänä. Kaaso antaa tavallisesti kirkossa merkin, kun morsian on valmis, ja hän voi huolehtia morsiusneidoista ja sulhaspojista. Bestman on sulhasen tuki ja monesti autonkuljettaja. (Ylönen 2005, 51.)

4 HÄÄT KEHITTÄMISTEHTÄVÄNÄ

Opinnäytetyön aiheena on häiden suunnittelu pienellä budjetilla, ja se sisältää hääpäivän suunnittelun morsiusparille heidän toiveiden mukaan. Teemana ovat vanhan ajan häät.

Häiden suunnittelu on alkanut toimeksiantajan haastattelulla, jossa on kartoitettu kihlaparin toiveet ja tarpeet. Häiden suunnitteluun on tehty avuksi häiden muistilista, jotta toiminta voidaan aikatauluttaa tiettyihin kuukausiin ja kaikki saataisiin ajoissa suunniteltua ja valmistettua.

Häät kehittämistehtävänä on toiminnallinen opinnäytetyö eli työelämänkehittämistyö, joka sisältää käytännön toiminnallista kehittämistä. Työllä on aina toimeksiantaja ja sen toteutustapa määräytyy kohderyhmän mukaan, joka voi olla esimerkiksi projekti tai kehittämissuunnitelma. Tämä sisältää kaksi kokonaisuutta, joita ovat toiminnallinen osuus ja arviointi. Toiminnallisen työn tulisi pohjautua teorialle ja teorian tuntemukselle. Tällöin sen tulee sisältää teoreettisen viitekehysosuuden. (Virtuaaliammattikorkeakoulu 2014.)

Opinnäytetyöllä tulee olla tarkoitus ja tavoite, joista ilmenee mitä aiotaan selvittää tai kehittää. Työssä tulee ilmetä, mitä tehdään, kenelle ja miksi. Tavoite ilmaisee hyödyn toimeksiantajalle. Toiminnallisen opinnäytetyön arvioinnissa tarkastellaan produktin suunnittelua sekä tuottamisprosessia ja raportointia. (Kajaanin ammattikorkeakoulu 2014.)

Tutkimus monesti on toiminnallisessa opinnäytetyössä selvityksen tekemistä ja soveltamista. Teoreettisella lähestymistavalla ohjataan työn tietopohjaa ja viitekehyksen rakentumista. Produktin toteutustavan valinta syntyy kohderyhmän mukaan. Produktin kokonaisuudesta voi visuaalisin keinoin tuoda esille tavoitellut päämäärät. (Virtuaaliammattikorkeakoulu 2014.)

Käytännössä tämä tarkoittaa, että häistä tehdään suunnitelma, joka kattaa erilaiset vaiheet ja luo pohjan käytännön tekemiseen. Häät suunnitellaan toimeksiantajalle, mutta myös kohderyhmä eli häävieraat otetaan suunnitelmassa huomioon. Esimerkiksi juhlapaikka määräytyy häävieraiden määrän mukaan.

On tärkeää saada tietää, miten toimeksiantajat ja mukana järjestelyissä olevat kokivat tapahtuman ja mitä olisi voinut tehdä toisin ja mikä on parasta. Saatua arviointia tulee verrata lähtötilanteeseen eli mikä oli tavoite ja mitkä olivat laadulliset tavoitteet. Palaute analysoidaan ja siitä tehdään yhteenveto. Palautteista oppii ja oppimista kannattaa hyödyntää tulevia tapahtumia varten ja tietää, mitkä asiat toimivat ja mitkä eivät. (Vallo & Häyrinen 2012, 184.)

Häiden arviointi perustuu häiden suunnitteluun. Koska häät ovat ensi kesänä, hääpari ja kaa-sot tekevät kirjallisen arvioinnin häiden suunnitelman pohjalta. Häiden arviointiin osallistuu myös yksi häävieraista, jotta saataisiin laajempaa näkökulmaa arviointiin. Arvioinnin helpottamiseksi heille on tehty muutamia kysymyksiä, joihin he vastaavat. Arvioinnista tehdään yhteenveto. Tulevaa tapahtumaa varten häiden suunnitelmaa ja aikataulua pystytään muuttamaan ja ohjelmaa muuttamaan, mikäli se ei toimi.

4.1 Toimeksiantajan esittely

Heli ja Konsta, tuleva hääpari ovat kajaanilainen pariskunta. Pari on menossa naimisiin vuoden 2015 kesällä. Heli ja Konsta ovat molemmat taiteellisia henkilöitä. Heidän yhteisiin harrastuksiinsa kuuluvat Wosu-koiran ulkoiluttaminen, musiikki ja tilasisustus.

Heli ja Konsta eivät kuulu kristilliseen seurakuntaan, joten he ovat päättäneet mennä vihille Kajaanin maistraatissa 21.8.2015. Todistajaksi tulevat häiden kaaso ja bestman. Maistraatissa vihkitilaisuutta ei tulla erityisesti panostamaan ja se halutaan pitää yksinkertaisena toimituksena. Toinen vihkimistilaisuus ja varsinainen juhlatilaisuus pidetään 29.8.2015, jonka he haluavat julistaa oikeaksi hääpäiväksi.

4.2 Tapahtuman tavoite

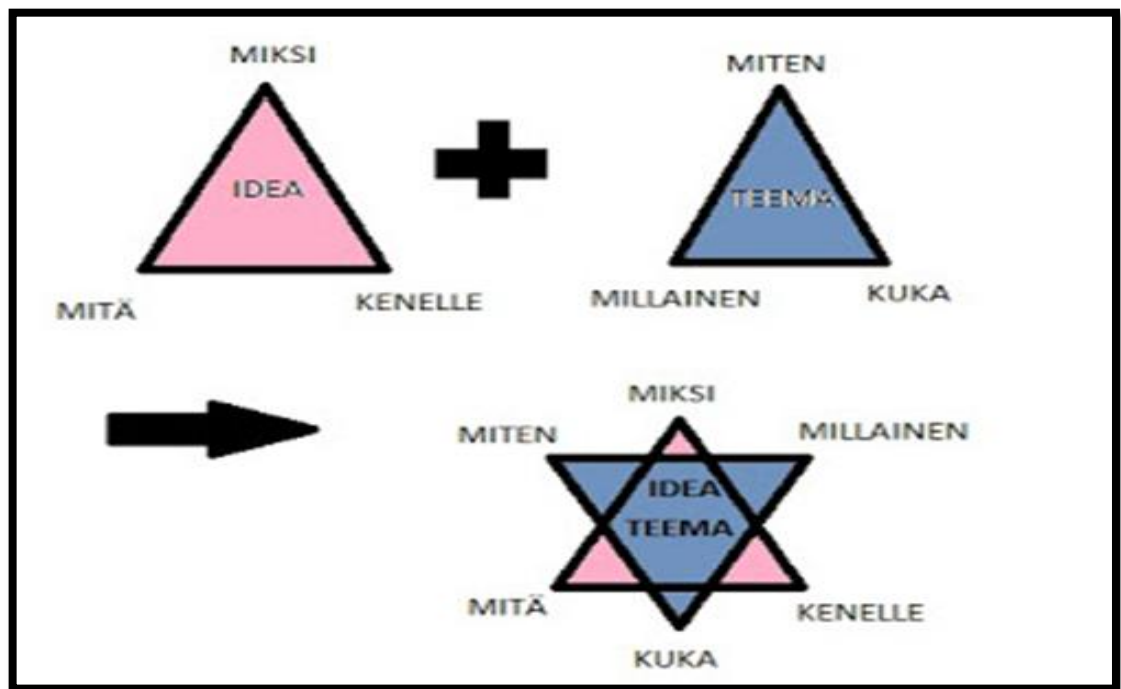
Oli tilaisuus minkälainen tahansa, jokaisella tapahtumalla on tavoite. Häiden tarkoituksena on kehittää hauska ja mieleenpainuva juhla, joka jää hääparille mieleen. Tavoitteena on suunnitella parille heidän tyylistänsä ohjelmaa. Häävät ovat kaksi sukua yhdistävä juhla. Tavoitteena on, että kaksi sukua tutustuu toisiinsa ja saavat luotua sosiaalisia kontakteja. Tavoitteena häiden järjestämisessä on myös, että molemmat suvut auttavat yhdessä hääjuhlan järjestelyissä ja nauttivat juhlapäivästä yhdessä morsiusparin kanssa. Kaikki mahdollinen pyritään tekemään itse talkoovoimin.

Hääparin ja häävieraiden on tarkoitus viihtyä hääjuhlassa ja juhlaa iloisesti yhdessä muiden vieraiden kanssa. Viihtyvyyttä tuo hääpaikan koristelu ja siellä esitetyt ohjelmat, tarjoiltavat ja yhdessä tekeminen.

Häävieraat halutaan yllättää vihkitilaisuudessa sulhasen isän toimiessa vihkijänä. Molempien suvut tietävät, ettei vihkipari kuulu kirkkoon, joten he odottavat maistraatista siviilivihkimisen toimittavaa tuomaria.

4.3 Häiden suunnittelu

Häitä suunnitellessa olen käyttänyt suunnittelun tähteä apuna, joka muodostuu kahdesta kolmiosta: strategisesta ja operatiivisesta. Häävät järjestetään, koska toimeksiantaja eli vihkipari haluaa juhlaa yhdessä ystävien ja sukulaisten kanssa tuoretta liittoaan. Hääjuhlan järjestäminen tuo ystävät ja sukulaiset yhteen pitkienkin matkojen päästä.

Kuvio 1. Suunnittelun tähti (Vallo & Häyrinen 2012.)

Rennot häät ja hääjuhla Vaalan hiihtomajalla ovat parille idyllisin tapa juhlia avioliiton solmimista. Vaikka ruoka ja kattaus voivat antaa huolettoman vaikutelman, onnistuneen päivän takaa huolellinen suunnittelu. Vaalan hiihtomajaan mahtuu yhteensä noin 100 henkilöä, joista istumapaikkoja on noin 70 henkilölle. Pöydät ovat pirtinpöytiä joihin mahtuu istumaan neljä ihmistä. Pöytiä on mahdollista yhdistellä ja siirrellä oman maun mukaan. Paikan päällä on mahdollista kuumentaa ja viimeistellä ruokia. Ruuille löytyy myös säilytyspaikat, ja säilytyksiin varaudutaan myös omilla kylmälaukuilla.

Vihkiparin haastattelussa on kartoitettu häiden pitopaikkaa, ohjelmatoiveita ja budjettia ja yleisesti, mitä he haluavat hääpäivältä. Kun mukana on useampi henkilö, suunnitteluun saadaan useampia näkökulmia. Koska budjetti on pieni, kaikki pyritään tekemään itse. Tämä luo parille yhdessä tekemisen kokemuksen ja oma kädenjälki tekee hääjuhlasta unohtumattoman. Itse tekeminen tulee näkymään heti alusta alkaen kutsukorteista koristeluun, ohjelmaan ja kiitoskortteihin.

Läheiset ystävät auttavat häiden valmisteluissa, jotta tapahtumasta tulisi mahdollisimman saumaton. Hääpäivän jälkeisenä päivänä muutamat ystäväistä ja perheestä ovat lupautuneet auttamaan hääpaikan purkamisessa ja paikkojen siivoamisessa.

Häiden ohjelmaan kuuluu erilaisia perinteisiä hääleikkejä, kuten morsiuskimpun ja sukkanauhahan heittoa, morsiusparista tietovisa ja tietenkin häävalssi. Häihin tulee myös esiintyjä. Ohjelmien väliin on suunniteltu taukoja, jotta vieraat ehtivät myös jutella toistensa kanssa. Iltaohjelmassa on karaokea, musiikkia ja tanssia. Seremoniamestarina toimii bestman.

Päävastuuhenkilönä toimin minä. Tehtävänäni on huolehtia aikatauluista ja muiden apuna toimivien henkilöiden tiedottamisesta. Bestmanin tehtävänä on huolehtia ohjelmien juontamisesta ja pitää yllä rentoa tunnelmaa. Bestman huolehtii myös, että kaikki äänentoistolaitteet toimivat. Sulhasen äiti on vastuuhenkilö ruuan laitossa. Hän tekee kaikki raaka-ainehankinnat ja valmistaa hääaterian yhdessä morsiusparin ystävien kanssa.

4.3.1 Häiden suunnittelun eteneminen

Hääparin tarpeita ja toiveita on tiedusteltu juhlapaikan, ohjelman, teeman, koristelun ja menun suhteen. Budjetti on pieni, joten sen käyttö on suunniteltu heti alkuun. Budjettiin kuuluu juhlapaikan vuokraus, koristelu, menu, kutsukortit ja mahdollinen astioiden vuokraus.

Entisaikaan morsiamen vanhemmat vastasivat yksin häiden kustannuksista. Häiden järjestely ja myötäjäiset merkitsivät heidän viimeistä taloudellista uhrausta tyttären eteen, koska häiden jälkeen aviomies huolehti vaimonsa taloudellisesta turvallisuudesta. Nykyään kustannukset voidaan jakaa usealle eri taholle ja monesti vihkiparin perhe on valmis auttamaan taloudellisissa kustannuksissa. (Salakari 1994, 31.)

Budjettia on hyvä miettiä jo suunnitteluvaiheessa. Budjetin koko tulisi selvittää edes suuntaa antavasti. Tällöin osataan arvioida kustannuksia, joita tulee mm. tilavuokrasta, sisustuksesta, ruuasta ja juomasta. Edullisimmin tapahtuma saadaan monesti järjestettyä oman tiimin voimin. Jos rahaa on käytössä enemmän, voidaan suunnittelu siirtää ulkopuoliselle toimijalle. Toimeksiannossa mukana kannattaa olla budjettikehys, jotta välttyttäisiin vääränsuuruisen tapahtuman tarjoamiselta. (Vallo & Häyrinen 147–149.)

Budjettia suunnitellessa on hyödyllistä tarkastella aikaisempia samankaltaisia projekteja, jolloin saa suuntaa antavan pohjan omalle budjetoinnille. Budjettia laatiessa kannattaa ottaa selvää kutsuttavien mieltymyksistä ja tottumuksista. Myös aikaisempi kokemus näistä ryhmistä on eduksi. Osallistujat vaikuttavat myös siihen, miten paljon juomaa ja ruokaa kuluu. (Vallo & Häyrinen 2012, 147–149.)

Häiden budjetin tarkoitus on olla mahdollisimman pieni. Itse halutaan tehdä kaikki mahdollinen ruuista kutsuihin ja kiitoskortteihin. Häiden budjetti on noin 1500 euroa.

- Ruoka n. 700€
- Vaalan hiihtomajan vuokraus 3vrk 165€ + 20€ (avainpanttimaksu)
- Astiat, pöytäliinat ja kaitaliinat 130€
- Alkoholijuomat 100€
- Koristelu 150€
- Kutsut 70€
- Kukat 0 € (omasta puutarhasta, myös morsiuskimppu)
- Hääauto 0€ (oma auto)
- Valokuvaus hääpaikalla 0 € (ystävä valokuvaaja)
- Ohjelma juhlapaikalla 0 € (kaverit)
- Meikki + kampaus 0 € (ystävät huolehtivat meikkaamisesta ja kampauksen tekemisestä)
- Muut yllätykselliset kulut 200€.

Kun budjetti on suunniteltu, seuraavaksi on lähdetty miettimään alustava vieraslista eli kuinka paljon vieraita kutsutaan ja keitä he ovat. Häiden kutsuvieraat koostuvat 75–90 eri-ikäisistä ystävistä ja sukulaisista.

Kun vieraslista on saatu selville, seuraavaksi oli menun suunnittelu. Menun suunnitteluun vaikuttivat budjetti ja osallistujamäärä. Ruokien tekijät olivat alusta asti selviä, mutta suunnittelussa haasteellista olivat kuinka pöydät saataisiin vaivattomasti tyhjennettyä ja kakut ja kahvit nopeasti pöytiin. Juhlapaikan pohjapiirros ladattiin koneelle, jotta saisimme järkevän pöytäjärjestyksen ja saisimme buffetpöydän sopivaan paikkaan.

Kuvio 2. Menumkorti (Takkunen, 2014.)

Hääjuhlan tarjoilu riippuu siitä, missä juhlat pidetään ja paljonko vieraita on kutsuttu. Kun vieraita on suuri joukko, paras tarjoilutapa on noutopöytä. Huolella valmistetut perinteiset ruuat ovat maistuvia ja erikoisruokavalion omaavat on myös huomioitu menun suunnittelussa. (Salakari 1994, 50–51.) Ruoka valmistetaan edellisenä päivänä. Ruoka jäähdtytetään ja kuumennetaan seuraavana päivänä. Kaikki on tarkoitus saada valmiiksi ennen hääpäivää.

Hääjuhlassa on tarjolla kuhakeittoa, kasvisgratiinia ja salaattibuffet. Jälkiruuaksi tarjoillaan mansikkakakku ja voileipäkakku. Kaikki on tarjolla noutopöydässä. Noutopöydäksi on varattu kaksi erillistä pitkää pöytää, joista saadaan neljä linjastoa. Lautaset ja aterimet on sijoitettu pöydän alkupäihin samoin kuin lautasliinat ja vihreät servietit. Astiat pyritään ensisijaisesti lainaamaan.

Koska tarjolla ei ole alkoholipitoista juomaa ruuan yhteydessä, vieraat voivat halutessaan tuoda omat alkoholipitoiset juomat. Perinteisen kuohuviinin tilalla tulee olemaan booli. Booli tulee huomattavasti edullisemmaksi suurelle joukolle kuin kuohuviini.

Seuraavaksi suunnitteilla oli juhla - ja vihkipaikan somistelu. Pohdittavana oli mistä somisteet voisi ostaa ja hankkia. Morsiamelle tärkeää on itse tekeminen, joten hankinnassa on mahdollisimman vähän valmiita somistustarvikkeita.

Somistuksessa on lähdetty vanhan ajan teemasta liikkeelle. Somisteina toimivat luonnosta saadut ja kerätyt materiaalit. Pöydän keskikoristeiksi tulevat sinkkiastioihin sommitellut karnavat. Pöytäliinat ovat valkoisia kertakäyttöliinoja, joiden päälle tulee vihreä kaitaliina.

Morsiuspöytään myös tulee valkoinen liina ja vihreä kaitaliina. Pöydän molemmissa päissä ovat koivun oksista tehdyt suuret kimput, jotka ovat alumiinivalmisteisissa maitotonkissa. Morsiuspöytää tulee luonnonkukista ja omasta puutarhasta kerätty morsiuskimppu. Buffet-pöytä pyritään pitämään hillittynä, jotta tarjottavat mahtuvat hyvin esille. Koristeeksi tulevat koivunoksat maitotonkassa.

Vihkipaikalle pystytetään ennen vihkitilaisuuden alkua valkoinen katos, jonka etureunoilla on maitotonkkiin aseteltuja suuria koivunoksia. Pihan koristelussa on myös käytetty koivunoksia. Tonkat sijaitsevat juhlapaikan ulko-oven suussa.

Kutsukortit on suunniteltu tässä välissä ja se, mitä kutsuihin kirjoitetaan. Tapahtuman kutsusta voidaan käyttää nimeä tapahtuman esite. Kun vastaanottaja saa kutsun, hänelle muodostuu odotus tapahtuman sisällöstä. Se luo mielikuvia, joihin vaikuttavat mm. mahdolliset aikaisemmat kokemukset. Kutsun ei pidä sisältää asioita tai luoda odotuksia, joita tapahtuma ei tule sisältämään. (Vallo & Häyrinen 2012, 127–128.)

Kutsu voi olla henkilökohtainen kutsu tai henkilökohtainen kutsu, jossa pyydetään ilmoittautumaan. Kutsu voi olla avoin kutsu, jossa ei pyydetä ilmoittautumaan, tai avoin kutsu, jossa pyydetään ilmoittautumaan. Kutsu voi olla myös avoin, joka pyydetään välittämään eteenpäin organisaatiossa esimerkiksi Facebook. Kutsu voi olla myös kutsu kahdelle tai avec-kutsu. (Vallo & Häyrinen 2012, 127–128.)

Kutsun suunnittelu on tehtävä kunnolla, sillä se antaa mielikuvan juhlasta ensi silmäyksellä. Pelkällä nimellä vastaanottaja saa tietyn mielikuvan ja tunnelman kutsun saatua. Kutsu kannattaa valita sen mukaan, millainen teema on kyseessä. Kutsu voi olla kirje, kortti, sähköpostiviesti, puhelinsoitto, tapahtumakutsu Facebookissa tai lähettipalvelun toimittama esine. (Vallo & Häyrinen 2012, 128–129.)

On tärkeää että vieraat vastaavat kutsuun, koska ilmoittamatta pois jääminen aiheuttaa ylimääräisiä kustannuksia. Ilmoittautuminen tapahtuu joko puhelimitse, sähköpostitse, tekstiviestillä tai kirjeellä. Kutsuun laitetaan vähintään kaksi eri ilmoitustapaa, joista vieras saa valita itselleen sopivimman. Kutsut lähetetään 8–6 viikkoa ennen hääjuhlaa, jotta kutsuvieraat ehtisivät varautua. (Vallo & Häyrinen 2012, 133–134.)

Kutsu on vieraille ensimmäinen vihje tulevan hääjuhlan luonteesta. Kutsut ja kiitoskortit tehdään itse kirjoittamalla ne koneella. Teksti liimataan askarreltuun pahviin, johon tulee koristeiksi luonnosta saatuja materiaaleja.

Kutsukorteissa tulee ilmi häiden teema eli vanha-aika. Kortissa tulee käydä ilmi milloin häät ovat, missä vihkiminen tapahtuu ja missä juhlat pidetään. Kutsu sisältää myös tapahtuman sisällön, keston ja pukukoodin. Liitteenä mahdollisesti kartta, josta käy ilmi ajoreitit. Kutsussa käy ilmi myös päivämäärät, mihin mennessä kutsuun tulee vastata ja kenelle sähköpostitse tai puhelimitse ilmoittautuminen tehdään. Kutsussa käy ilmi myös parin lahjatoiveet.

Sosiaalista mediaa käytetään myös hyväkseen. Facebookkiin luodaan tapahtuma, jonne liitetään häihin kutsutut henkilöt. Facebookissa käy ilmi juhlan aikataulut ja lahjatoiveet. Pari halua antaa väliaikaistietoja tuleville vieraille. Tästä on myös hyötyä juhlan suunnittelussa, esimerkiksi tarvikkeiden lainaamisessa ja talkooväen hankinnassa. Kiitoskortit pysyvät samassa teemassa ja niihin liitetään morsiusparin valokuva.

Ohjelman suunnittelussa on haluttu tuoda esille vanhoja ja perinteisiä hääleikkejä. Vanha aika näkyy myös häämusiikissa, koristelussa ja morsiamen hääpuvussa. Ohjelman suunnittelu oli suhteellisen helppoa, koska hääpari oli avoin kaikelle.

4.3.2 Häiden suunnittelun työkalut

Seuraavaksi esittelen häiden suunnittelun työkaluja. Tähän Kuuluu häiden muistilista ja aikataulus. Hääjuhlan järjestäminen vie aikaa, ei itse avioliiton solmiminen. Jos hääjuhlalle on erityisiä vaatimuksia, toiveita, odotuksia ja puhutaan suurista juhlista, niin suunnittelu kannattaa aloittaa hyvissä ajoin. Häiden suunnitteluun ja järjestelyyn voi kulua aikaa jopa yli vuoden verran. Kesäaika on suosittua aikaa astua vihille. Jos on jokin mieleinen vihkipaikka tiedossa, jonka ajankohta sijoittuu juuri hääsesonkiin, vihkipaikka ja myös juhlapaikka olisi syytä varata heti, kun päivämäärälle on saatu varmuus.

Tekijä:	Tehtävät:			
Morsian	Hääpäivän päättäminen,	Esteiden tutkinta, morsiusseurueen valinta,	Häätösuunnittelu ja	Aikataulun ja osajohelman
Sulhanen	vieraslista & juhlapaikan valinta	pukeutuminen, sormukset, lahjalista.	toteutus (missä, miten).	kertaus
Kaaso			koristeet, polttarit	Häiden ohjelman kertaus
Bestman			koristeet, polttarit	Häiden ohjelman kertaus
Sulhasen äiti				Ruuan valmistus
Sulhasen isä		Vihkikaava		
Suunnittelija	Budjetointi, tarjoilujen suunnittelu	Häätösuunnittelu kaasolle ja bestmanille. Kutsujen suunnittelu ja lähettäminen.	Ohjelma, koristeet	Häiden ohjelman kertaus
Aikataulu	12-5 kk ennen häitä	4-1 kk ennen häitä	4 vko ennen häitä	1 vko ennen häitä

Kuvio 3. Häiden muistilista (Takkunen, 2014.)

Budjetti on syytä laatia heti alkuun, ettei rahaa sitten kulu häihin enemmän kuin on valmis niistä maksamaan. Budjettiin kuuluu mm. juhlapaikka, menu, kuljetukset, kukat, koristeet ja kutsut. Hääjuhlan budjettiin vaikuttavat huomattavasti kutsutut häävierat. Mitä enemmän on juhlavieraita, sitä isompi juhlatilan on oltava ja enemmän tarjoiltavia.

Naimisiin aikovan on tehtävä avioliiton esteiden tutkinta maksimissaan neljä viikkoa ennen ja minimissään viikkoa ennen avioliittoon astumista. Lahjalista kannattaa suunnitella kutsun yhteyteen. Sulhasen ja morsiamen kannattaa tässä vaiheessa miettiä hääpukeutumistaan eli mistä he hankkivat puvun vai tekevätkö itse.

Morsiuspari suunnittelee itse hääyönsä itse, mutta on mahdollista, että oma perhe tai ystävät suunnittelevat sen myös. Asiasta tulee ensin sopia morsiusparin kanssa. Kuukausi ennen hääjuhlaa bestmanin ja kaason tulee viimeistään suunnitella polttarit. Koristeiden valmistus tulee myös aloittaa viimeistään tässä vaiheessa, jotta muutoksille koristelun suhteen saadaan tilaa. Hääjuhlan ohjelma tulee viimeistellä tässä vaiheessa ja tuoda ohjelman aikataulu hääparin ja kaasojen tietoon.

Viikko ennen hääjuhlaa on viimeistelyn aikaa, jolloin hääjuhlan aikataulutus kerrataan henkilökunnan ja avustajien kanssa. Ruuat tehdään viimeisellä viikolla ja viimeisinä päivinä ne viimeistellään. Myös vihki ja juhlapaikka koristellaan edellisenä päivänä.

4.4 Hääpäivän eteneminen

Häitä edeltävänä päivänä kaiken tulee olla viimeistelyä vaille valmis. Päivää ennen juhlaa jää yleensä somistelu ja viimeisten ruokien valmistus. Ohjelmanumeroiden ja tapahtuman kulun on oltava tässä vaiheessa jo selvää ja se kannattaa vielä kerrata. Aikataulut on hyvä jakaa henkilökunnalle muutamaa päivää ennen juhlaa, jotta viime hetken muutoksista selviydyttäisiin ilman suurta vaivaa.

4.4.1 Häiden aatto

Edellisenä päivänä juhlapaikka somistellaan ja pöydät siirretään sopiville paikoille talkoovoimin. Kakut leivotaan edellisenä päivänä ja koristellaan hääaamuna. Myös ruuat viimeistellään ja kuumennetaan hääpäivänä. Sulhasen äiti on lupautunut hoitamaan kaikki ruokiin liittyvät asiat.

Sulhasen ystävät virittelevät musiikkilaitteet ja hankkivat harrastuksiensa puolesta kaikki tarvittavat äänentoistolaitteet. Sulhasen isä käy pystyttämässä opastuskylttejä illalla tienreunoihin, jotka johtavat juhlapaikalle.

4.4.2 Hääpäivä

Vieraat saapuvat kesäteatterille noin klo 14.00, bestman ja kaaso ohjaavat vieraat seisomaan vihkipaikalle. Vihkitilaisuuden kesto on 15–30 minuuttia. Vanhemmilla henkilöillä on mahdollisuus istua pitkällä pirtinpenkeillä vihkiähtarin vieressä.

Epävirallisena vihkijänä toimii sulhasen isä. Hän saapuu juhlapaikalle muiden vihkipaikan järjestäjien mukana auttamaan teltan pystytyksessä. Kun vieraat ovat saapuneet juhlapaikalle, vihkiä saapuu ensimmäisenä alttarille. Hän pitää pienen esittelypuheen ja samalla morsiusneidot jakavat pienet saippuakuplapullot häävieraille. Seuraavaksi sulhanen saapuu alttarille bestmanin kanssa. Morsian saapuu alttarille isäpuolen saattelemana häämarssin soidessa. Sulhasen isä lukee morsiusparille itse suunnitteleman vihkikaavan. Morsiuspari lausuu toisilleen suunnittelemansa vihkivalan ja vihkiä kysyy morsiusparilta odotetut kysymykset: ”Tahdotko”. Morsiuspari antaa toisilleen sormukset rakkauden merkiksi.

Vihkiä esittelee morsiusparin avioparina juhlayleisölle, jonka jälkeen pari poistuu vihkipaikalta saippuakuplien saattelemana. Morsiuspari nousee hääautoon. Bestman toimii kuljettajana ja myös kaaso on mukana hääautossa. Morsiuspari saapuu juhlapaikalle häävieraiden edellä noin kello 15.00. Morsiuspari tervehtii juhlavieraita juhlapaikan ovella. Morsiusparille on pöydällä odottamassa oma juoma, jonka he kohottavat yhdessä häävieraiden kanssa. Häävieraat ottavat oman alkoholillisen tai alkoholittoman juoman tarjoilupöydästä. Morsiamen äi-

din tuttavat ovat juhlapaikalla viimeistelemässä menua koko vihkiseremonian ajan ja kaatavat juomat valmiiksi, kun seremonia on ohi.

Tässä välissä on puheiden aika, jolloin bestman, kaaso ja morsiusparin vanhemmat pitävät pienen puheen ja muistelevat vanhoja. Sillä välin morsiamen äiti ja hänen tuttavat kattavat noutopöydän. Kun pöytä on katettu, morsiuspari ottaa ruuan ensimmäisinä, jonka jälkeen iäkkäämmät vieraat ja sitten muut. Aterian jälkeen pidetään pieni seurustelutauko. Likaiset astiat viedään pestäviksi ja noutopöytä siistitään ja kahvitarjoilu katetaan. Kahvitarjoilu alkaa morsiusparin kakun leikkaamisella, jonka jälkeen tulevat muu perhe ja vieraat. Kahvitarjoiluun varataan aikaa noin 50 minuuttia.

Hääpäivän aika- taulutus	
Klo 7.30-10	Kakkujen koristelu, vihkipaikan koristelu. Ruokien toimittaminen juhlapaikalle, viimeistely, morsiamen kukat ja juhlapaikan koivut
Klo 10-13.30	Oma aika ehostautuminen/pukeutuminen, rentoutuminen
Klo 13.30	Sulhanen, bestman ja avustajat saapuvat vihkipaikalle. Avustajat opastavat autojen pysäköinnissä ja ohjaavat vieraat oikeaan paikkaan
Klo 13.30-14.00	Vieraat saapuvat vihkipaikalle. Morsian saapuu
Klo 14.00-14.30	Vihkiseremonia
14.30-15.00	Hääpari ja vieraat lähtevät kohti juhlapaikkaa.
15.00-15.30	Hääpari ottaa juhlavieraat vastaan ja toivottavat heidät tervetulleiksi
Klo 15.30-16.15	Puheet
16.15-17.30	Ruokailu
Klo 17.30-17.50	Tauko/kakkutarjoilun valmistelu
Klo 17.50-18.40	Kahvi ja kakkutarjoilu
Klo 18.40-19.00	Häävalssi
19.00-19.30	Yhtye
Klo 19.30-	Iltaohjelmisto: kimpunheitto, sukkanauha, piirileikki, tietovisa, karaoke. Boolitarjoilu ja iltasuolaiset
Klo 22.30	Hääpari poistuu häyön viettoon/vieraat voivat halutessaan jäädä juhlimaan juhlapaikalle

Kuvio 4. Hääpäivän aikataulu (Takkunen, 2014.)

Kun vieraat ovat nauttineet tarjoilusta, siirrytään ensin morsiusparin häävalssiin. Pari tanssii ensimmäisen valssin kahdestaan. Tämän jälkeen toinen häävalssi alkaa soida, johon juhlavieraat voivat osallistua. Häävalssin jälkeen sulhasen yhtye esiintyy. Tällä välin kahvipöytä puretaan ja juomat ja iltasuolaiset tuodaan tarjolle. Iltaohjelma alkaa noin klo 19.30 ja jatkuu morsiusparin poistumiseen asti. Bestman huolehtii iltaohjelmistosta ja yleisestä hauskanpidosta. Mukana tulee olemaan kimpunheitto, sukkanauhaleikki, piirileikki, tietovisa ja karaoke. Morsiusparin poistuessa vieraat tekevät heille kunniakujan. Pari siirtyy hääautoon ja he lähtevät hääyön viettoon. Ilta jatkuu vapaamuotoisesti juhlapaikalla.

4.5 Häiden arviointi

Häiden arviointia on helpotettu lisäämällä kolme kysymystä, joihin arvioijan tulisi vastata mahdollisimman monipuolisesti. Arviointi häiden toimivuudesta on tehty tämän opinnäytetyön pohjalta. Arvioijana ovat toimineet hääpari, kaaso ja yksi häävieraista. Arviointiin on vastattu kirjallisesti.

Onko suunnitelman pohjalta helppo lähteä toteuttamaan häitä?

Minkälainen häiden aikataulutus mielestänne on?

Mitä kehitettävää tai korjattavaa häiden suunnitelmassa mielestänne on?

Häiden järjestäminen ja opinnäytetyön pohjalta on helppo aloittaa selvän kaavan avulla. Häihin valmistautuminen ja niiden suunnittelu on tuotu arvioijien mukaan selvästi esille. Kaikki oleellinen kutsukorteista somisteluun ja aikataulutukseen ovat valmiilla pohjalla. Hääpaketti on rakennettu valmiiksi eikä lisättävää kattavaan sisältöön ollut. Opinnäytetyötä voi käyttää muidenkin häiden järjestämisessä.

Häiden aikataulutus oli arvioijien mukaan riittävä. Hääpäivän aikataulu oli selkeästi suunniteltu, ja sellainen on hyvä olla olemassa henkilöille, jotka hoitavat ohjelmaa. Häiden muistilista on parin mielestä hyödyllinen, koska siitä näkee missä järjestyksessä kaikki tulee suurin piirtein tehdä ja olla valmiina. Heille jää aikaa myös muuhunkin kuin valmisteluihin ja suunnitte-

lua ei tarvitse enää tehdä ollenkaan. Taulukot olivat hyvät ja selkeät. Työn jaot olivat plussaa ja niiden pohjalta on hyvä lähteä toimimaan, koska jokaisella oli vastuualueensa.

Hääleikkejä voisi kehittää vielä monipuolisemmiksi, esimerkiksi iltaohjelman suhteen. Iltaohjelmaan voisi lisätä myöhäisillan pelejä. Menua voisi kehittää monipuolisemmaksi esimerkiksi kalaruoan lisäksi lihavaihtoehto.

Menuun ei tule muutoksia, koska morsian ei syö punaista lihaa. Hääleikkejä tullaan kehittämään myöhemmin häiden lähestyessä. Ohjelmaan lisätään hääparista runokatkkelma aikuisten makuun ja illan ohjelmistoon parinvaihtoleikki.

5 POHDINTA

Häiden järjestäminen opinnäytetyönä oli mielenkiintoista ja mukavaa. Aihe oli minulle täydellinen, koska tapahtuman järjestäminen on kiinnostavaa ja haasteellista. Myös aihe sopi minulle siksi että monet ystäväistäni ovat aikeissa solmia avioliiton. Opinnäytetyössäni haasteellisinta oli suunnittelu pienellä budjetilla. Moni asia tuli ottaa huomioon ja monta asiaa jättää pois suunnittelusta. Budjetin laskentaan haastetta lisäsivät pienet ja yksityiskohtaiset hankinnat. Koko suunnittelu laskeutui budjetin varaan. Opinnäytetyön tekemisessä oli muutamia kompromisseja, mutta ne tuli soveltaa toimiviksi kokonaisuuksiksi. Toimeksiantajat ovat ystäviäni, joka auttoi minua tuomaan oman sanani vahvasti esille.

Olin itse tyytyväinen työni tuloksiin. Keskustelut toimeksiantajien kanssa oli todella helppoa ja heihin pystyi ottamaan yhteyttä mihin vuorokauden aikaan tahansa. Heille oli helppo tehdä ehdotuksia erilaisista ideoista ja muihin järjestelyihin liittyvissä asioissa. Yhteistyön toimivuudesta olen erittäin mielissäni. Palaute toimeksiantajalta on ollut positiivista ja olin ylittänyt heidän odotuksensa. Yllätyksellisyydellä saamme ainakin juhlavieraat liikuttumaan sulhasen isän vihkiessä parin. Sain hyvin sovellettua teorian käytäntöön ja sain tehtyä hyvän pohjan häiden suunnitteluun ja pohjaa haluavat käyttää myös pari, jolle suunnitelma alun perin piti tuottaa.

Opinnäytetyötä tehdessä sain huomata, että häiden suunnittelu ei ole vain suunnittelua. Se sisälsi paljon soveltamista ja joustamista. Häiden ja yleensäkin tapahtuman järjestämisestä opin hyvin paljon suunnitteluteoriasta ja mitä se pitää sisällään. Suunnittelu vaatii paljon eri vaiheita ja pieniä yksityiskohtia, jotka vaikuttavat tapahtuman toimivuuteen ja kohderyhmän viihtyvyyteen. Häitä ei järjestetä vain hääparille vaan se on kahden yhdistyvän suvun juhla, jonka päätähtinä on hääpari. Koko suku hääparia myöten tulee ottaa huomioon.

Arvioinnin pohjalta häistä tulee juuri sellaiset kuin pari on halunnut eli yksinkertaiset ja itse tuotetut. Arviointi toteutettiin kirjallisena muutaman kysymyksen kyselyllä. Arvioinnin mukaan uskaltaisin sanoa että häiden toteutus tulee onnistumaan odotuksien mukaisesti, mikäli kaikki henkilökunnaksi ilmoittautuneet osallistuvat toimintaan. Ainoana kehittämisenä olisi menun ja ohjelmiston monipuolistaminen.

Olisin toivonut että häät olisivat olleet aikaisemmin, jotta olisin saanut konkreettisen kuvan tapahtuman toimivuudesta ja onnistumisesta. Käytännön kokemus jää tällä kertaa kesään.

Opinnäytetyöni kokonaisuudessaan onnistui hyvin. Teoriaosuus on kattava ja sen soveltaminen käytännön suunnitteluun toimi niin kuin pitikin. Tavoitteenani oli saada toimiva hääsuunnitelma, jossa onnistuin hyvin niin itsenikin kuin toimeksiantajan mielestä. Häiden perusideana oli toteuttaa toimivat parin näköiset häät pienellä budjetilla. Hääparilla oli suuri vaikutus sisältöön ja häiden suunnittelusta tuli juuri sellainen, kuin he halusivat. Häät ovat yksilöllinen tapahtuma, joka kokonaisuudessaan on ainutlaatuisen juhlan.

LÄHTEET

Ash, C., & Karvonen, M. ([2000]). Hääjuhla (2. p. ed.). Porvoo: WSOY.

Kajaanin ammattikorkeakoulu 2014. Saatavilla:

<http://www.kamk.fi/opari/Opinnaytetyopakki/Teoreettinen-materiaali/Tukimateriaali/Tavoite-ja-tarkoitus> Luettu: 28.11.2014

Lassila, S., & Viljamaa-Rissanen, K. (1997). *Uusi käytöksen kultainen kirja: Hyvät tavat - luonteva käytös* (Uud. laitos, 1. p. ed.). Porvoo: WSOY

Malmberg, R. (2001). Hyväksi tavaksi: Käytösopas arkeen ja juhlaan (5., tark. p. ed.). Helsingissä: Otava.

Naimisiin.info, Siviilivihkiminen. Saatavilla:

<http://www.naimisiin.info/haaopas/siviilivihkiminen.html> Luettu: 10.9.2014

Pakarinen, A., & Salakari, T. (1999). Tervetuloa juhlaan: Juhlanjärjestäjän käsikirja (10. p. ed.). Porvoo: WSOY.

Salakari, T., & Säteri, M. (1994). Kun sanomme tahdon: Häiden järjestäminen, hää-etiketti, vieraskirja, muistokirja. Porvoo: WSOY.

Suomen Ev.Lut.Kirkko, avioliittoon siunaaminen. Saatavilla:

[Shttp://evl.fi/EVLfi.nsf/Documents/FDF365AFFA194719C225708400445F4B?OpenDocument&lang=FI](http://evl.fi/EVLfi.nsf/Documents/FDF365AFFA194719C225708400445F4B?OpenDocument&lang=FI) Luettu: 10.9.2014

Vallo, H., & Häyrynen, E.,. (2014). Tapahtuma on tilaisuus: Tapahtumamarkkinointi ja tapahtuman järjestäminen (4. uud. laitos ed.). Helsinki: Tietosanoma.

Virtuaaliammattikorkeakoulu 2014. Saatavilla:

<http://www2.amk.fi/digma.fi/www.amk.fi/opintojaksot/030906/1113558655385/1154602577913/1154670359399/1154756862024.html> Luettu 25.11.2014

Ylönen, M., Ylönen, P., & Ylönen, T. (2005). Meillä on häät: Opas häiden suunnitteluun. Helsinki: Helmi.

12-5 kuukautta ennen

- Häpäpäivän päättäminen.
- Etsi mieleinen kirkko tai jokin muu vihkipaikka ja varaa se ajoissa.
- Alustavan vieraslistan laatiminen on hyvä aloittaa ajoissa.
- Budjetin laatiminen.
- Varaa hääjuhlapaikka ja mahdolliset tarjoilupalvelut.
- Hääkuvaajan varaaminen.
- Orkesterin varaaminen
- Suunnitelkaa hääyö ja varatkaa häämatka.
- Kuljetukset, millä haluatte kulkea kirkosta hääpaikalle.

4-1 kuukautta ennen

- Tulee käydä jommankumman kotiseurakunnassa tai lähimmässä maistraatissa avioliittos esteiden tutkinnan vuoksi. Esteettömyystodistus on voimassa neljä kuukautta. Varatkaa vihkipappi tai vihkijä.
- Bestmanin, kaason, morsiustyttöjen ja sulhaspoikien valitseminen.
- Morsiuspuvun valitseminen.
- Kaason, bestmanin ja muiden apulaisten pukeutumisen suunnittelu.
- Kirkon ja juhlapaikan koristeiden suunnittelu ja valmistus.
- Mahdollisen tanssikurssin aloitus, mikäli häävalssi vaatii hiomista.
- Ajan varaus kampaajalle ja meikkistudioon.
- Morsian/sulhanen käy tarvittaessa kosmetologilla.
- Kaasolle ja bestmanille tulee tuoda ilmi hääpäivän toiveet.
- Vihkisormuksien hankinta.
- Lopullinen vihkikaava on sovittava vihkiäjän kanssa ja vihkimusiikin valinta yhdessä esiintyjien kanssa.
- Lahjatoivomukset on hyvä miettiä yhdessä. Lahjalistan voi jättää liikkeeseen tai kaasolle
- Kutsukorttien ja lähetyskuorten suunnittelu ja valmistus. Kutsut on lähetettävä 6-8 viikkoa ennen hääpäivää.
- Jos kutsuissa on pyydetty vahvistusta saapumiselle, tulee laatia lista ilmoittautuneista häävieraista.

- Kukkakaupan palveluiden varaaminen

Neljä viikkoa ennen

- Menukortit ja ohjelmalehtiset tulee tilata tai valmistaa tässä vaiheessa.
- Orkesterin kanssa tulee keskustella häävalssista ja muista toivomuksista musiikin suhteen.
- Käykää juhlapaikalla ja kerratkaa juhlan järjestelyt tarjoilusta vastaavan henkilön tai seremoniamestarin kanssa.
- Antakaa lopullinen vierasmäärä ja tiedot erikoisruokavaliosta tarjoilujen järjestäjille.
- Laatikaa mahdollinen istumajärjestys.
- Miettikää miten voitte kiittää avustajia.
- Miettikää mitä tarvitsette häyötyä ja häämatkaa varten.
- Sulhanen ostaa huomenlahjan annettavaksi morsiamelleen häyön jälkeisenä aamuna. Myös morsian voi antaa jotain miehelleen.
- Morsian käy kampaajalla harjoituskampauksessa. Mukaan kannattaa kuva hääpuvusta, jotta saatte suunniteltua pukuun sopivan kampauksen ja hiuskoristeet.
- Suunnitelkaa koristelutalkoot häitä edeltävälle päivälle.

Yksi viikko ennen häitä

- Sovita morsiuspukua ja muita asusteita. Muista totutella kenkiin.
- Käykää harjoittelemassa vihkiseremoniaa kirkossa.
- Harjoitelkaa vielä häävalssia.
- Kerratkaa häiden ohjelma.
- Nimeään vaihtavan tulee muistaa ilmoittaa nimenmuutoksesta vihkijälle ennen vihkimistä.
- Pakatkaa häyötyä/häämatkaa varten.
- Varatkaa aikaa rentoutumiselle.